

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

อำเภอท่าเรือ

ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๔)

สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล โดยใช้กลไกของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) ดำเนินการจัดทำและเสนอแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำโครงการประจำปีเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามระบบส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้แผนพัฒนาการเกษตรในทุกระดับเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบส่งเสริมการเกษตรที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ และจากการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)

สำนักงานเกษตรอำเภอทำได้ดำเนินการจัดตั้งทีมงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของอำเภอ โดยมีเกษตรอำเภอเป็นหัวหน้าทีมและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตำบลทุกคนร่วมเป็นทีมงาน และทีมงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของอำเภอร่วมกันรวบรวมจัดเก็บวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดทิศทางเป้าหมายการพัฒนา และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ เพื่อสร้างความเข้าใจ อำนวยความสะดวก และเป็นแนวทางปฏิบัติ ให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ

กรกฎาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทที่ ๑..... ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป..... ๑

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง..... ๑

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่..... ๑

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง..... ๒

๒ ลักษณะภูมิประเทศ..... ๔

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม..... ๔

๒.๒ ลักษณะดินและกลุ่มชุดดิน..... ๕

๓. สภาพภูมิอากาศ..... ๘

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ..... ๘

๓.๒ ฤดูกาล..... ๘

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน..... ๘

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์..... ๙

๔ เส้นทางคมนาคม..... ๑๐

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล..... ๑๐

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ..... ๑๑

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน..... ๑๒

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)..... ๑๒

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่..... ๑๒

๖. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม..... ๑๔

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ..... ๑๔

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว..... ๑๗

๖.๓ จำนวนครัวเรือน..... ๑๘

๖.๔ การศึกษา..... ๑๙

๖.๕ การสาธารณสุข..... ๒๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม.....	๒๐
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๒๑
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ.....	๒๒
๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ.....	๒๓
บทที่ ๒.....	๓๑
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	๓๑
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร.....	๓๑
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๔๒
๑.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญ.....	๔๖
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข.....	๕๖
๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๘
กำหนดเป็นกลยุทธ์	๕๙
บทที่ ๓.....	๖๐
๑. พัฒนาการผลิตรายสินค้า	๖๐
๑.๑ ข้าว.....	๖๐
๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร.....	๖๐
๒.๑ YSF	๖๐
๒.๒ วิสาหกิจชุมชน.....	๖๑
๓. พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๖๑
๓.๑ ที่ดิน	๖๑
ภาคผนวก	๖๘

สารบัญภาพ

หน้า

รูปภาพที่ ๑ แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑
รูปภาพที่ ๒ แสดงขอบเขตการปกครอง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓
รูปภาพที่ ๓ แสดงทรัพยากรดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔
รูปภาพที่ ๔ แสดงการใช้ที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔
รูปภาพที่ ๕ แผนที่แสดงลักษณะดินและกลุ่มชุดดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕
รูปภาพที่ ๖ แผนที่แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนในรอบปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๘
รูปภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๒ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔.....	๙
รูปภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๑๐
รูปภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๑๑
รูปภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอท่าเรือ	๑๓
รูปภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๗
รูปภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๘
รูปภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๒๑
รูปภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๒
รูปภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๒๓
รูปภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
รูปภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๒
รูปภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๓
รูปภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๓
รูปภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๓๗
รูปภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๒
รูปภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๓
รูปภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๔
รูปภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๔
รูปภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๕

สารบัญญภาพ (ต่อ)

หน้า

รูปภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอนาทวี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๕
รูปภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนาทวี	๔๗
รูปภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอนาทวี.....	๔๗
รูปภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนาทวี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๘
รูปภาพที่ ๓๐ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอนาทวี.....	๕๔

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	แสดงการแบ่งเขตการปกครองของอำเภอท่าเรือ.....	๒
ตารางที่ ๒	ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓
ตารางที่ ๓	สถิติปริมาณน้ำฝนในรอบปี ๒๕๕๑- ๒๕๖๓ ของอำเภอท่าเรือ	๙
ตารางที่ ๔	แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอท่าเรือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔	๑๐
ตารางที่ ๕	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอท่าเรือ ปี ๒๕๖๔	๑๔
ตารางที่ ๖	ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๔
ตารางที่ ๗	ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๖
ตารางที่ ๘	แสดงผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคนที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๗
ตารางที่ ๙	ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอท่าเรือ	๑๘
ตารางที่ ๑๐	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๑
ตารางที่ ๑๑	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๒
ตารางที่ ๑๒	รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน.....	๒๔
ตารางที่ ๑๓	ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอท่าเรือ	๒๙
ตารางที่ ๑๔	ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ.....	๓๐
ตารางที่ ๑๕	ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๐
ตารางที่ ๑๖	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
ตารางที่ ๑๗	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๒
ตารางที่ ๑๘	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๒
ตารางที่ ๑๙	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๓
ตารางที่ ๒๐	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
ตารางที่ ๒๑	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๔
ตารางที่ ๒๒	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๕
ตารางที่ ๒๓	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๖
ตารางที่ ๒๔	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่าเรือ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา.....	๓๗
ตารางที่ ๒๕	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๙
ตารางที่ ๒๖	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๒

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๒๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอนำเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๒
ตารางที่ ๒๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนำเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๖
ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนำเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๘
ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอนำเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๒
ตารางที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๐/๖๑ อำเภอนำเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๒
ตารางที่ ๓๒ แสดง SMART FARMER ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอนำเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๕
ตารางที่ ๓๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข.....	๕๖
ตารางที่ ๓๔ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS MATRIX.....	๕๘
ตารางที่ ๓๕ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ.....	๖๒

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

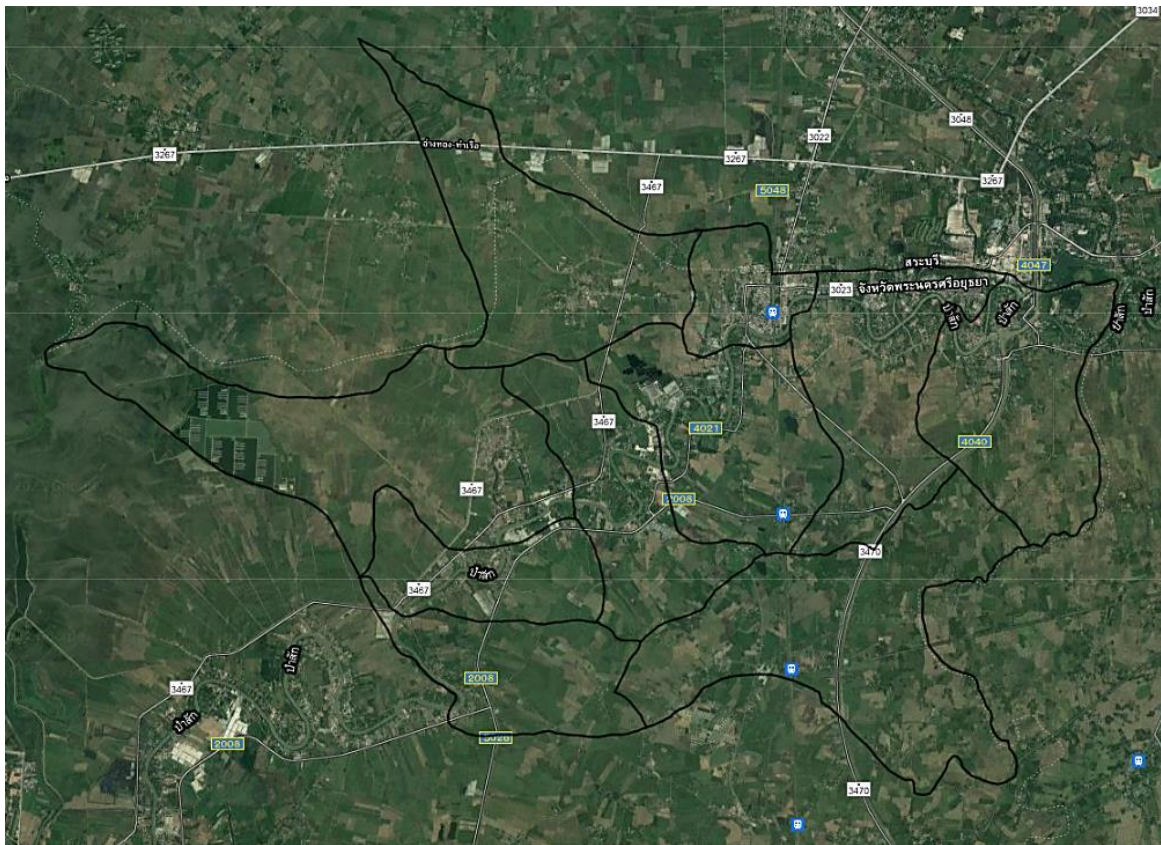
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอท่าเรือ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ทั้งหมด ๖๖,๓๖๘ ไร่

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียง (ภาพที่ ๑) ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอดอนพุด และอำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอภาชี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอเสนาให้ และอำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอนครหลวง

รูปภาพที่ ๑ แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

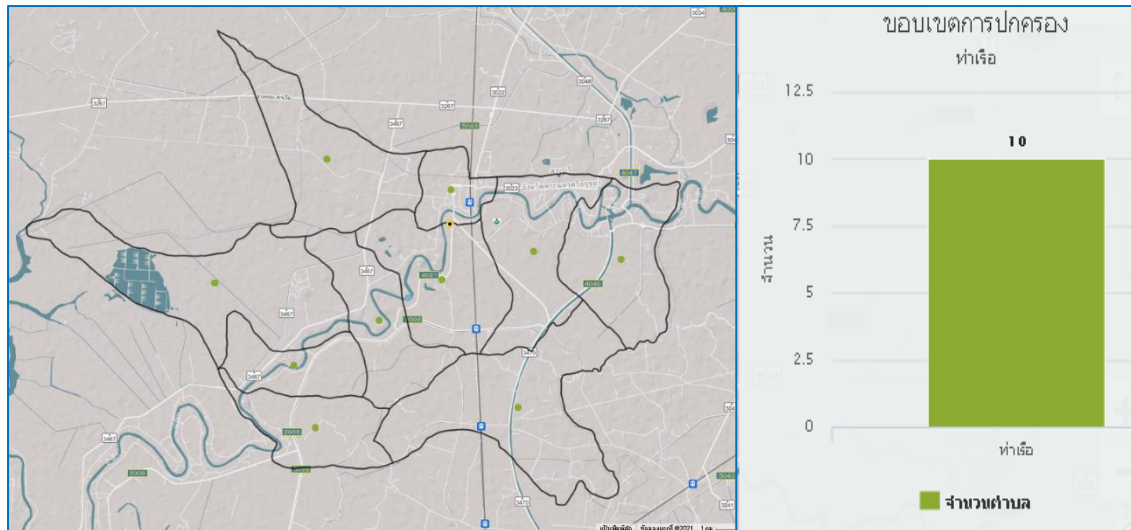
- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๒ เทศบาล ๙ อบต. ๑๐ ตำบล ๘๔ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๙ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครองของอำเภอท่าเรือ

ตำบล หมู่ที่	ท่าเรือ	ท่าจำนุก	ท่าหลวง	บ้านร่อม	วังแดง	ศาลาลอย	โพธิ์เอน	ปากท่า	หนองขนาก	จำปา
๑	-	ตำหนัก	ช้าง (เทศบาล)	ดอนกระสังข์	วังแดงเหนือ	บางตะไล่	กระตาศ	สวนหลวง	หนองกีบม้า	บ้านไร่
๒		บ้านขวาง	หัวหิน	โคกกุ่ม	วังแดง	ช้าง	โพธิ์เอน	ตะเคียนทอง	ทุ่งมน	สวนทับทิม
๓		บ้านขวาง	บ้านใหม่	ปากบ่อ	โคกถั่ว	บางตะไล่	บางม่วง	ท้ายตลาด	หนองหัวลิง	เตาปูน
๔		บ้านสฎางค์	ยางนม	บ้านเหนือ	ท้ายคู้ง	บางตะไล่	สามเรือน	อรัญญิก	บ้านแถว	จำปา
๕		บ้านกอกา	ถลุงเหล็ก (เทศบาล)	ดอนสำโรง	บ้านบึง	บางตะไล่	ตะเคียนตัวน	อิสลาม	หนองสรวง	โพธิ์ไทร
๖		บ้านสฎางค์	ท่างาม (เทศบาล)	บ้านใต้	บ้านบึง	ช้าง	ใหม่สามเรือน	โคกมะขวิด	ปลักแรด	มะขามเรียง
๗		มะขามโพรง	โพธิ์ค่อม	บ้านร่อม	บ้านบึง	ศาลาลอย		ชายหนอง	หนองกระเบียน	ท่าแดง
๘		บ้านแขก	หนองโพธิ์	โคกแค	บ้านบึง	ศาลาลอย		หัวถนน	หนองขนาก	โคกมะนาว
๙		สวนพรก	ท่าลาน	บ้านกลาง		ศาลาลอย			-	ท่าลาน
๑๐			ไก่อจัน			ศาลาลอย			-	
๑๑						ศาลาลอย			บ่อแร่	
๑๒						ศาลาลอย			หนองม่วง	
๑๓						ศาลาลอย				
๑๔						สวนกล้วย				
๑๕						หัวพรวน				

ที่มา: ที่ว่าการอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ.๒๕๕๔

รูปภาพที่ ๒ แสดงขอบเขตการปกครอง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

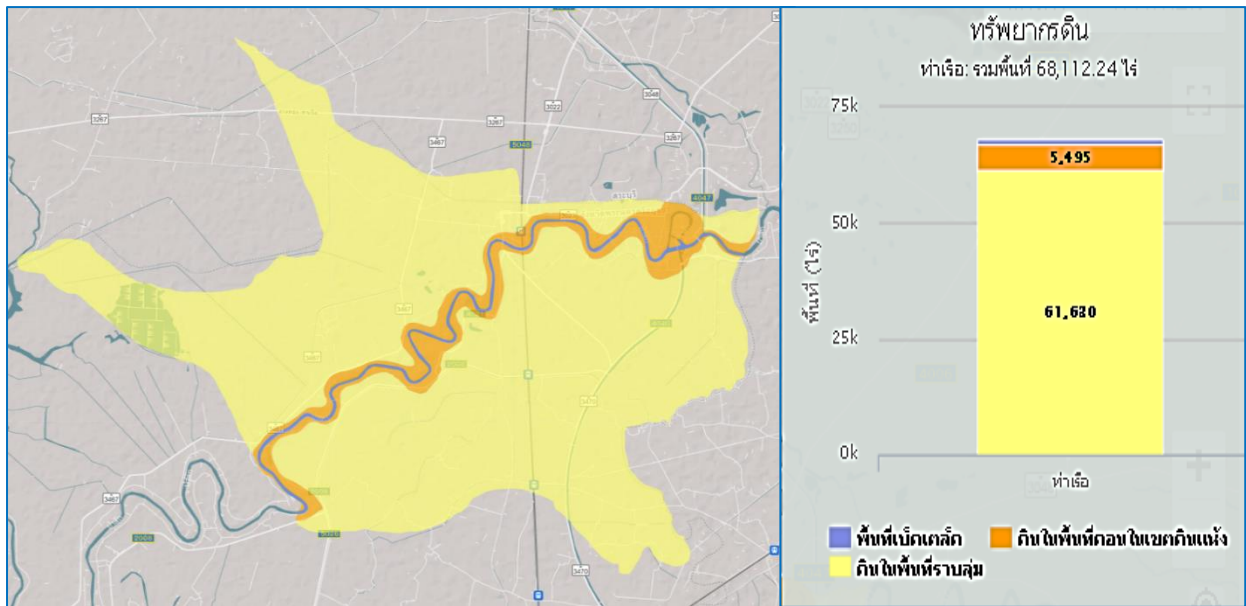
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด	อบต.	เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ท่าเรือ	๑,๖๒๔.๐๐		๑	-	๓,๑๘๕
จำปา	๕,๒๑๕.๐๐	๑		๙	๓,๙๒๕
ท่าหลวง	๕,๙๙๐.๐๐	๑	๑	๑๐	๒,๓๑๙
บ้านร่อม	๘,๕๒๑.๐๐	๑		๙	๑,๐๖๗
ศาลาลอย	๕,๖๔๗.๐๐	๑		๑๕	๑,๗๖๒
วังแดง	๑๑,๓๖๕.๕๐	๑		๘	๑,๐๙๔
โพธิ์เอน	๕,๘๙๙.๐๐	๑		๖	๑,๐๔๘
ปากท่า	๖,๐๘๘.๕๐	๑		๘	๙๕๙
หนองขนาก	๑๐,๘๘๖.๐๐	๑		๑๐	๑,๖๑๐
ท่าเจ้าสนุก	๕,๑๓๒.๐๐	๑		๙	๑,๕๓๕
รวม	๖๖,๓๖๘.๐๐	๙	๒	๘๔	๑๘,๕๐๔

ที่มา: ที่ว่าการอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ.๒๕๖๔

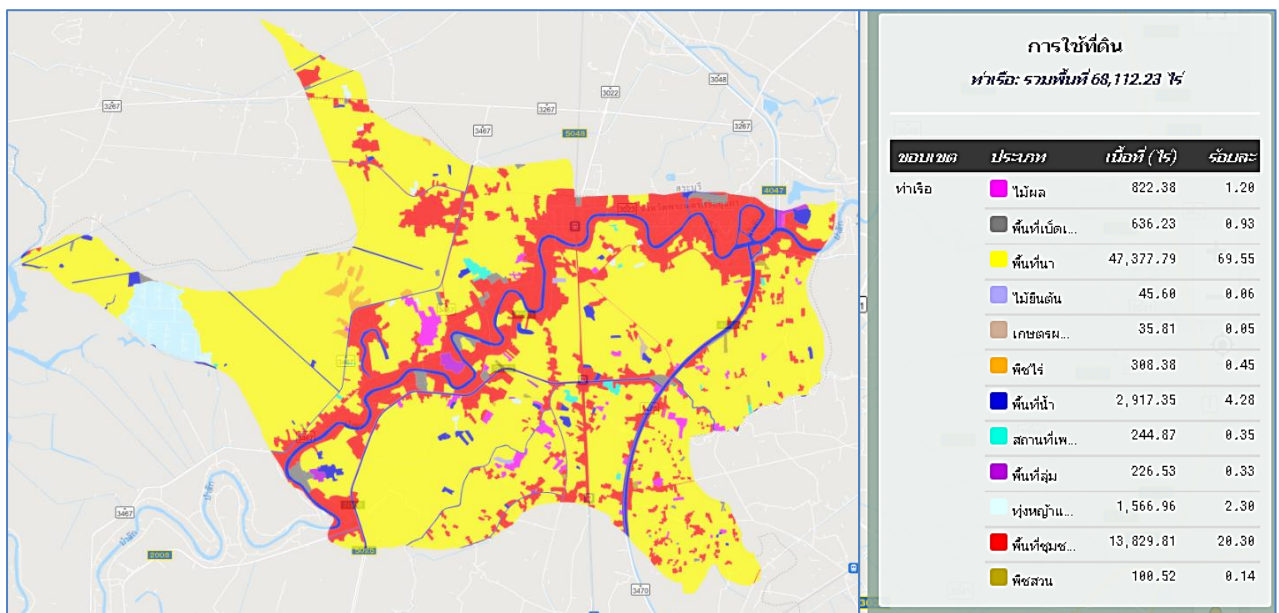
๒ ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอท่าเรือ มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้

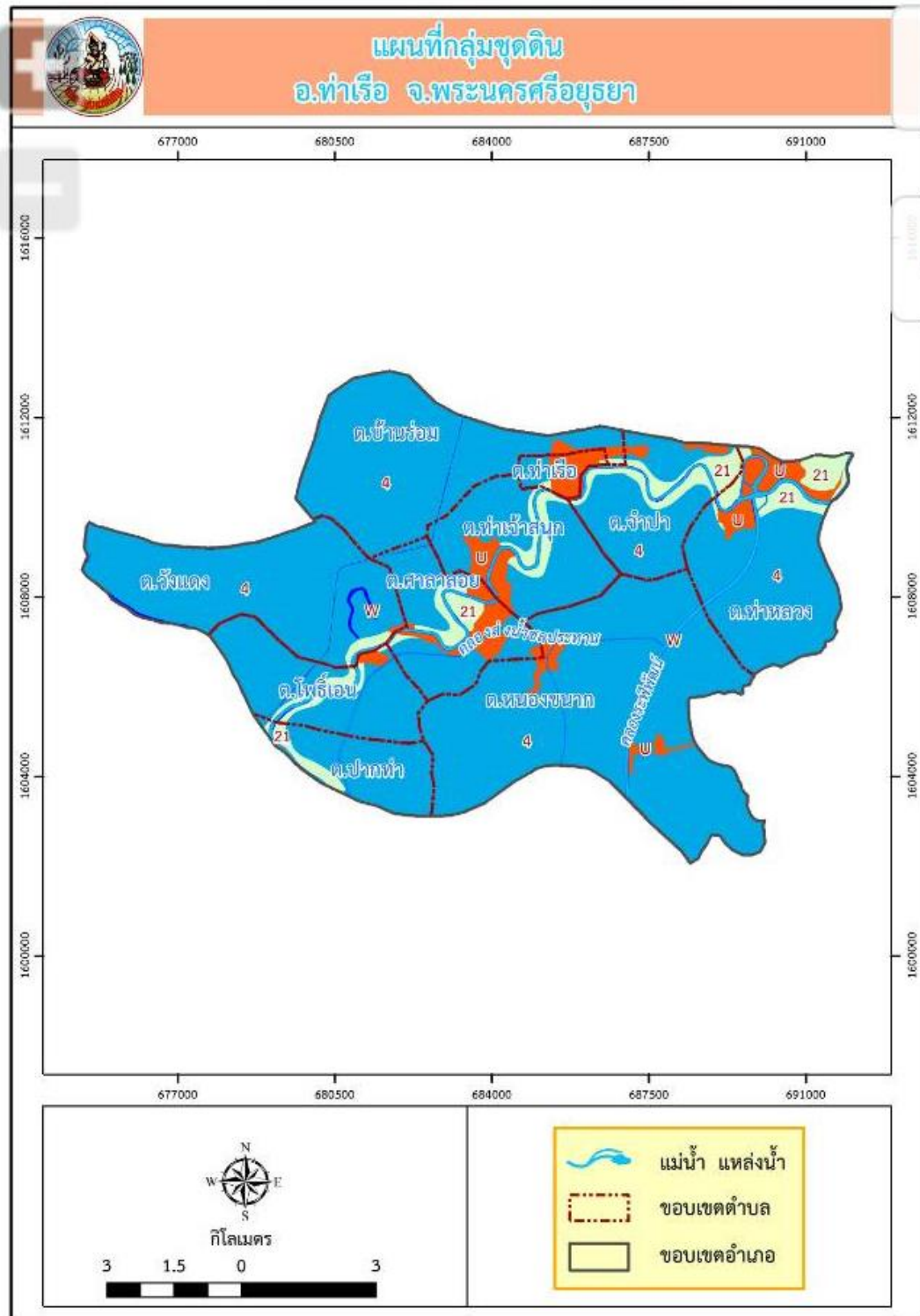

รูปภาพที่ ๓ แสดงทรัพย์สินที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๑

รูปภาพที่ ๔ แสดงการใช้ที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๑

๒.๒ ลักษณะดินและกลุ่มชุดดิน

รูปภาพที่ ๕ แผนที่แสดงลักษณะดินและกลุ่มชุดดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๕๘

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่ม

กลุ่มชุดดินที่ ๔

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุยังน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็วหรือค่อนข้างเร็ว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหงเป็นร่องในฤดูแล้ง และอาจมีรอยอุกถลในดิน ดินบนมีสีดำ หรือเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทา น้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง สีน้ำตาลแก่ หรือสีแดง อาจพบก้อนปูน หรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นกลางหรือต่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา บางแห่งยกร่อง เพื่อปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งมักจะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ปัญหา

โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๒๑

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินทรายลึกมากที่เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ลุ่มระหว่างสันทรายหรือระหว่างเนินทรายชายฝั่งทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เนื้อดินเป็นพวกดินทราย สีดินเป็นสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล หรือสีเหลือง บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนอยู่ ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด

การใช้ประโยชน์

ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งทิ้งให้กร้างว่างเปล่า มีพืชต่าง ๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป

ปัญหา

ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินเป็นทรายหนา มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่ดินอาจมีน้ำท่วมขัง หรือมีน้ำท่วมขังนานในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถกลบตอซัง หรือหว่านพืชปุ๋ยสด หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๕ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

โดยทั่วไปอากาศร้อนเช่นเดียวกับอำเภออื่นๆ ในจังหวัดภาคกลาง ความชื้นส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีมากนัก ในหนึ่งวันจะมีช่วงที่ได้รับแดดมากเฉลี่ยวันละ ๗ - ๘ ชั่วโมง

๓.๒ ฤดูกาล

เมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศทั่วไปของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของอำเภอท่าเรือ ออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

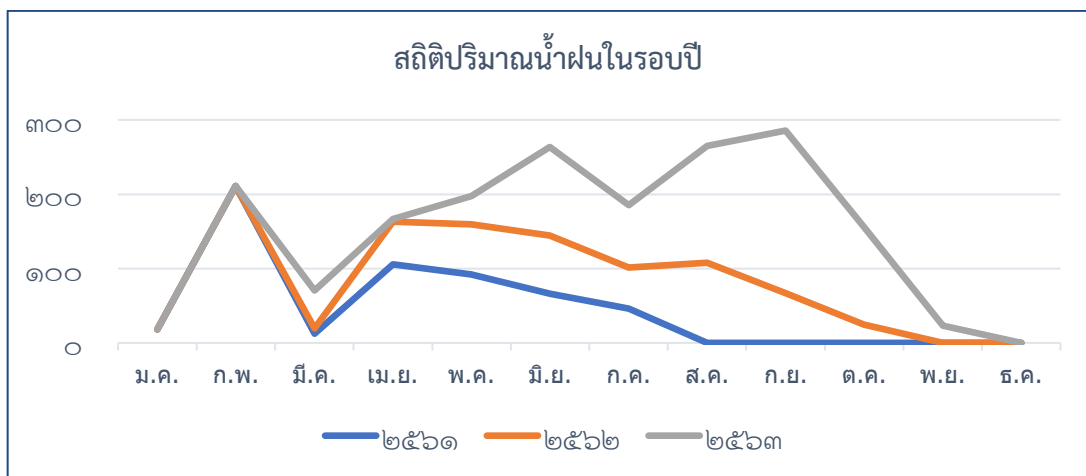
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากอำเภอท่าเรืออยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเริ่มอากาศหนาวเย็นประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

- ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำ เนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบนประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทย ในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าว และร้อนจัดในเดือนเมษายน

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทย จะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือ ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

อำเภอท่าเรือมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำไหลผ่าน และมีพื้นที่ไม่ค่อยกว้างขวางนัก ฝนที่เกิดขึ้นเป็นฝนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงฤดูฝนเป็นส่วนใหญ่ บางปีในช่วงฤดูฝนนี้อาจมีพายุดีเปรสชันเคลื่อนผ่านเข้ามาทำให้ฝนตกเพิ่มขึ้นอีก ทำให้มีปริมาณน้ำฝนในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา รายละเอียดดังตารางที่ ๓

รูปภาพที่ ๖ แผนที่แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนในรอบปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา: สถานีฝนอำเภอท่าเรือ ๒๕๖๓

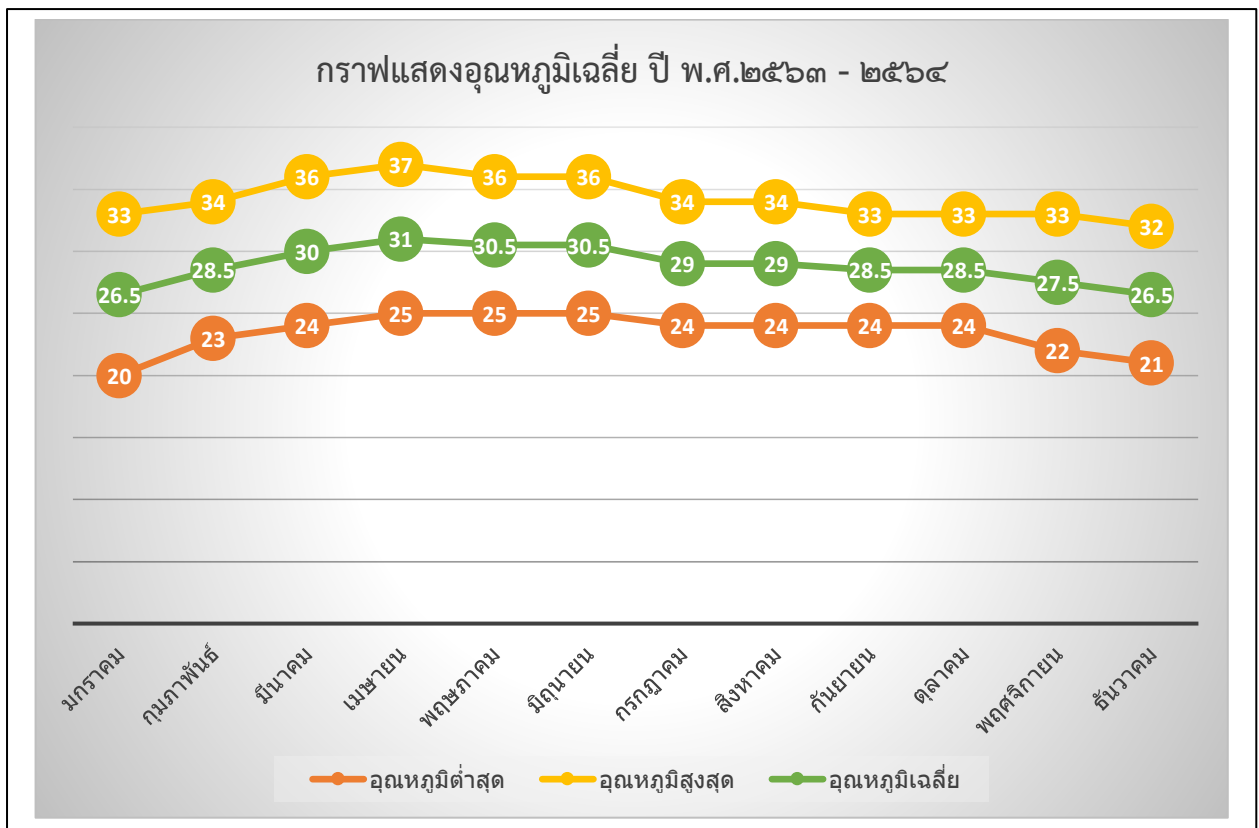
ตารางที่ ๓ สถิติปริมาณน้ำฝนในรอบปี ๒๕๕๑- ๒๕๖๓ ของอำเภอท่าเรือ

ปี/ เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม	เฉลี่ย
๒๕๖๑	๑๘.๐	๒๑๑	๑๒.๓	๑๐๕.๘	๙๒.๓	๖๖.๔	๔๖.๑๕	-	-	-	-	-	๕๕๑.๙๕	๗๘.๘๕
๒๕๖๒	-	-	๗.๖	๕๗.๐	๖๗.๕	๗๘.๓	๕๕.๕	๑๐๗.๗	๖๖.๗	๒๔.๖	-	-	๔๖๔.๙	๕๘.๑๑
๒๕๖๓	-	-	๕๐.๕	๓.๕	๓๗.๖	๑๑๘.๘	๘๓.๘	๑๕๗.๒	๒๑๘.๙	๑๓๑.๑	๒๒.๘	-	๘๒๔.๒	๙๑.๕๗

ที่มา: สถานีฝนอำเภอท่าเรือ ๒๕๖๔

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอท่าเรือ มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๓ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๓.๔๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๔.๒๕ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๔)

รูปภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๒ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ (ที่มา: NOAA, พ.ศ.๒๕๖๔)

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอท่าเรือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๐	๓๓	๒๖.๕
กุมภาพันธ์	๒๓	๓๔	๒๘.๕
มีนาคม	๒๔	๓๖	๓๐
เมษายน	๒๕	๓๗	๓๑
พฤษภาคม	๒๕	๓๖	๓๐.๕
มิถุนายน	๒๕	๓๖	๓๐.๕
กรกฎาคม	๒๔	๓๔	๒๙
สิงหาคม	๒๔	๓๔	๒๙
กันยายน	๒๔	๓๓	๒๘.๕
ตุลาคม	๒๔	๓๓	๒๘.๕
พฤศจิกายน	๒๒	๓๓	๒๗.๕
ธันวาคม	๒๑	๓๒	๒๖.๕

ที่มา: NOAA, พ.ศ.๒๕๖๓

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอท่าเรือ มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทาง สายท่าเรือ - นครหลวง เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

รูปภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๑)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๗)

ทางรถไฟ มีสถานีรถไฟจำนวน ๒ แห่ง และป้ายหยุดรถ ๑ แห่ง ได้แก่

- สถานีรถไฟท่าเรือ เป็นสถานีรถไฟระดับชั้น ๑ ตั้งอยู่ในเขตตำบลท่าเรือ อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง ๑๐๒ กม.

- สถานีรถไฟหนองวิวัฒน์ เป็นสถานีรถไฟระดับชั้น ๓ ตั้งอยู่ในเขตตำบลหนองขนก อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง ๙๖ กม.

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง ท่าเรือ - ออยุธยา
วินรถตู้หลวงพ่อดำ ท่าเรือ - ออยุธยา

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

-ทางหลวงหมายเลข ๓๔๖๗ เส้นทางระหว่าง อำเภอท่าเรือ ถึง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร

รูปภาพที่ ๗ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา: แผนที่ไทย.คอม, พ.ศ.๒๕๔๓ - ๒๕๕๖)

การคมนาคมติดต่อกับอำเภอและตำบลต่าง ๆ สามารถเดินทางได้ ๓ ทางหลักๆ ได้แก่

๑.๔.๑ ทางรถยนต์ สามารถแบ่งเป็นถนนหลวงที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัด และอำเภอ สภาพถนนเป็นถนนลาดยาง และถนนคอนกรีต ได้แก่

- ทางหลวงสาย ๓๒๖๗ อ่างทอง – แยกบางโหนด เป็นถนนเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดอ่างทอง พระนครศรีอยุธยา (บริเวณตำบลบ้านร่อม อำเภอท่าเรือ) และสระบุรี

- ทางหลวงสาย ๓๐๓๔ หน้าพระลาน – บ้านครัว เป็นถนนเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (บริเวณตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ) และสระบุรี

- ทางหลวงสาย ๓๔๗๐ ภาษี – ท่าเรือ เป็นถนนเชื่อมระหว่างอำเภอภาษีและอำเภอท่าเรือ และถนนสายอื่น ๆ ที่เชื่อมระหว่างอำเภอ ได้แก่ สายท่าเรือ – พระพุทธบาท และสายท่าเรือ – นครหลวง

๑.๔.๒ ทางรถไฟ เป็นเส้นทางรถไฟสายเหนือ มีสถานีรถไฟจำนวน ๒ แห่ง และป้ายหยุดรถ ๑ แห่ง ได้แก่

- สถานีรถไฟท่าเรือ เป็นสถานีรถไฟระดับชั้น ๑ ตั้งอยู่ในเขตตำบลท่าเรือ อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง ๑๐๒ กม.

- สถานีรถไฟหนองวิวัฒน์ เป็นสถานีรถไฟระดับชั้น ๓ ตั้งอยู่ในเขตตำบลหนองขาก อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง ๙๖ กม.

- ป้ายหยุดรถบ้านปลักแรด ตั้งอยู่ในเขตตำบลหนองขาก

๑.๔.๓ ทางน้ำ เนื่องจากมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน ทำให้ใช้ในการคมนาคมขนส่งสินค้าจากโรงงาน โกดังเก็บสินค้า และไซโลต่าง ๆ

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอท่าเรือ เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

มีแม่น้ำป่าสัก บึงสวนพริก บึงวังแดง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

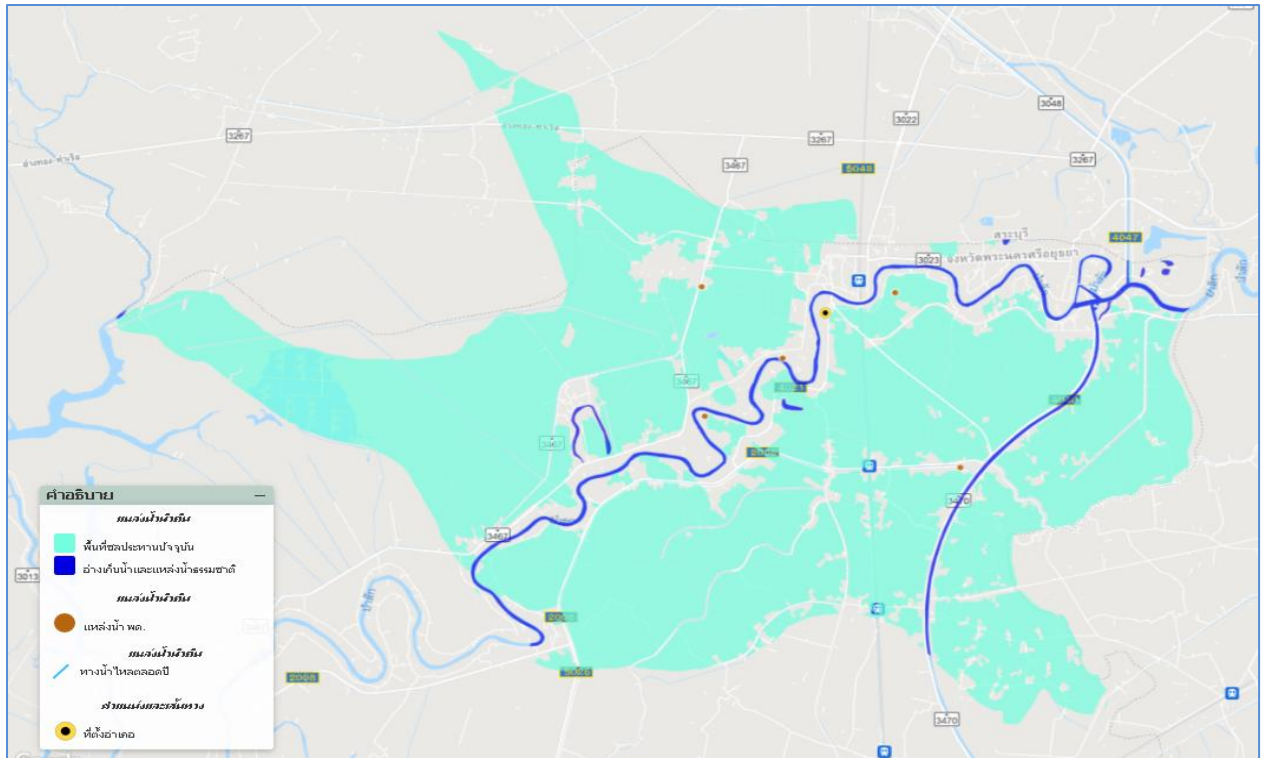
เขื่อนพระราม ๖

โครงการชลประทานเรียงราง สขป.๑๐

โครงการชลประทานป่าสักใต้ สขป.๑๐

โครงการชลประทานคลองเพรียว-เสาไห้ สขป.๑๐

โครงการชลประทานนครหลวง สขป.๑๐

รูปภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภотаเรือ
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

แหล่งน้ำที่สำคัญและมีผลต่อกิจกรรมทางการเกษตรของอำเภотаเรือประกอบไปด้วย

- ๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำป่าสัก พื้นที่ใช้น้ำในทุกตำบล ยกเว้นตำบลบ้านร่อม และตำบลหนองขนก
- ๑.๕.๒ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนพระรามหก ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าหลวงเป็นเขื่อนทดน้ำแห่งแรกของประเทศไทย สร้างกันแม่น้ำป่าสักเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร
- ๑.๕.๓ พื้นที่ชลประทาน อำเภотаเรืออยู่ในเขตพื้นที่ชลประทาน โดยมีโครงการชลประทานที่อยู่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ๔ แห่ง ได้แก่
  - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเพรียว-เส้าไห้ (คลองระพีพัฒน์) พื้นที่ใช้น้ำตำบลท่าหลวงและตำบลหนองขนก
  - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง พื้นที่ใช้น้ำตำบลหนองขนก ตำบลศาลาลอย ตำบลโพธิ์เอน ตำบลปากท่า
  - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้ พื้นที่ใช้น้ำตำบลท่าหลวง ตำบลหนองขนก ตำบลศาลาลอยตำบลจำปา ตำบลท่าเจ้าสนุก
  - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง พื้นที่ใช้น้ำในทุกตำบล ยกเว้นตำบลท่าหลวง และตำบลหนองขนก

๖. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอท่าเรือ ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๔๙๕๗๒.๗๕ ไร่ (ร้อยละ ๗๔.๖๙ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๔) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

อำเภอท่าเรือ มีการส่งเสริมการเกษตรด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง ดังนี้

ตารางที่ ๕ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอท่าเรือ ปี ๒๕๖๔

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)								
		ข้าวนาปี	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชไร่	ไม้ดอก	ไม้ประดับ	สมุนไพร/ เครื่องเทศ	รวม
ท่าเรือ	๓๓๗.๕๐	๓๒๐.๐๐	๗.๒๕	๑.๐๐	๐.๒๕	-	๐.๒๕	๘.๗๕	-	๓๓๗.๕๐
จำปา	๓,๐๘๔.๒๕	๓,๐๒๐.๐๐	๓๖.๒๕	๖.๕๐	๑๘.๒๕	-	๒.๐๐	๑.๒๕	-	๓,๐๘๔.๒๕
ท่าหลวง	๔,๓๕๒.๒๕	๔,๑๖๙.๐๐	๘๑.๐๐	๓๒.๐๐	๓๒.๗๕	๑๘.๐๐	๑๗.๕๐	๑.๕๐	๐.๕๐	๔,๓๕๒.๒๕
บ้านร่ม	๗,๗๐๓.๒๕	๗,๕๒๑.๕๐	๔๒.๗๕	๗.๕๐	๒๑.๐๐	๑๐๖.๒๕	๐.๕๐	๓.๗๕	-	๗,๗๐๓.๒๕
ศาลาลอย	๕,๕๙๒.๗๕	๕,๐๗๓.๕๐	๓๒๐.๕๐	๓๖.๗๕	๘๒.๗๕	๖๔.๗๕	๗.๐๐	๗.๐๐	๐.๕๐	๕,๕๙๒.๗๕
วังแดง	๙,๒๓๘.๕๐	๘,๗๑๓.๐๐	๘๖.๐๐	๑๘.๐๐	๕๓.๗๕	๓๖๓.๕๐	๓.๒๕	๑.๐๐	-	๙,๒๓๘.๕๐
โพธิ์เอน	๓,๖๗๘.๕๐	๓,๖๑๓.๗๕	๒๙.๗๕	๑๗.๗๕	๕.๒๕	๙.๒๕	๐.๒๕	๒.๕๐	-	๓,๖๗๘.๕๐
ปากท่า	๕,๘๕๘.๐๐	๕,๗๓๙.๐๐	๗๖.๗๕	๒๗.๕๐	๑๒.๗๕	-	๐.๕๐	๑.๒๕	๐.๒๕	๕,๘๕๘.๐๐
หนองขนก	๗,๓๘๕.๗๕	๗,๒๒๕.๐๐	๙๓.๕๐	๒๗.๐๐	๒๕.๗๕	-	๑๒.๗๕	๑.๗๕	-	๗,๓๘๕.๗๕
ท่าเจ้าสนุก	๒,๓๔๒.๐๐	๒,๒๕๙.๗๕	๔๑.๐๐	๒๓.๗๕	๑๔.๕๐	-	๑.๐๐	๒.๐๐	-	๒,๓๔๒.๐๐
พื้นที่รวม	๔๙,๕๗๒.๗๕	๔๗,๖๕๔.๕๐	๘๑๔.๗๕	๑๙๗.๗๕	๒๖๗.๐๐	๕๖๑.๗๕	๔๕.๐๐	๓๐.๗๕	๑.๒๕	๔๙,๕๗๒.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ท่าเรือ	๗๙	๕๘	-	-	-	๑,๔๕๔	๑๑๔	-	-
จำปา	๒๘๗	๑๓	-	๕	-	๙๕,๒๑๔	๗๔๕	-	-
ท่าหลวง	๒๗๑	๘๐	-	๕	๑๒	๑๒๕,๓๕๑	๖๘๕	๑๖	-
บ้านร่ม	๒๒๖	๓๗	-	๑	-	๑๒๕,๓๕๑	๗๑๐	-	-
ศาลาลอย	๓๐๖	๖๓	-	๑๒	๑,๖๐๐	๖,๑๖๑	๑,๒๘๗	-	-
วังแดง	๒๐๗	๖	-	-	-	๔๔,๔๗๐	๑,๓๖๖	-	-
โพธิ์เอน	๑๖๖	๒๙	-	-	-	๔,๕๑๐	๑,๒๒๐	-	-
ปากท่า	๑๔๓	๖๓	-	๑๑	-	๕,๖๔๖	๑,๒๑๓	-	-
หนองขนก	๒๔๑	๙๘	-	๑๔๑	-	๔๕,๒๕๐	๗๗๖	-	-
ท่าเจ้าสนุก	๒๑๒	๕๕	-	๑๓	๒๘	๕,๑๗๒	๗๓๙	๘	-
รวมทั้งรวม	๒,๑๓๘	๕๐๒	๐	๑๔๑	๑,๖๔๐	๓๓๗,๔๔๓	๘,๘๕๕	๒๔	๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๓

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ ๓ แห่ง คือ

๑. บริษัท แหลมทองเกษตรภัณฑ์ จำกัด ที่ตั้ง ๙๑, ถ.ท่าเรือ-พระพุทธรบาท, ต.ท่าเรือ อ.ท่าเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๐

๒. บริษัท ซีพีเอฟ ประเทศไทย จำกัด (อาหารสัตว์บกท่าเรือ) ที่ตั้ง ๓๐๒๓ ตำบล จำปา อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๐

๓. บริษัท ซีพีเอฟ ประเทศไทย จำกัด ที่ตั้ง ๖๓ หมู่ ๗, ถนนท่าเรือ-ท่าลาน, ตำบลจำปา อำเภอกำแพงท่าเรือ พระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ ๑๔ จำนวน คือ

๑. ชื่อฟาร์ม ฟาร์มสง่า ที่ตั้ง ๑๐ ซอย ท่าเรือ-ท่าลาน ๕ ตำบล จำปา อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๑ ๙๙๔ ๐๕๘๕

๒. ชื่อฟาร์ม ดำเนินฟาร์มท่าเรือ ที่ตั้ง ๘๕ ตำบล หนองขนก อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๑ ๔๐๖ ๑๗๒๘

๓. ชื่อฟาร์ม ท่าเรือฟาร์ม ที่ตั้ง: ๑๐๓ หมู่ ๕ ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๗ ๗๘๑ ๕๔๗๔

๔. ชื่อฟาร์ม ประสงค์ฟาร์ม ที่ตั้ง: ๑๓/๑ หมู่ ๓, ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๗ ๔๐๑ ๒๕๐๐

๕. ชื่อฟาร์ม ทวีฟาร์ม ที่ตั้ง: ๑๒๖/๑ หมู่ ๕, ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๓๖ ๗๖๓ ๐๓๖

๖. ชื่อฟาร์ม สมศักดิ์ฟาร์ม ที่ตั้ง: ๑๑/๒ หมู่ ๓, ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๔ ๗๒๖ ๗๔๖๐

๗. ชื่อฟาร์ม จำลองฟาร์ม ที่ตั้ง: ๕๖ หมู่ ๔, ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๖ ๗๕๗ ๑๕๐๕

๘. ชื่อฟาร์ม บัญญัติฟาร์ม ที่ตั้ง: ๘/๑ หมู่ ๓, ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๙ ๗๔๖ ๖๔๐๖

๙. ชื่อฟาร์ม ชูศรีฟาร์ม ที่ตั้ง: ๑๑/๒ ตำบล บ้าน ร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: -

๑๐. ชื่อฟาร์ม ละออศรีฟาร์ม ที่ตั้ง: หมู่ ที่ ๘ ตำบล จำปา อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๕ ๑๗๒ ๙๔๗๕

๑๑. ชื่อฟาร์ม สวัสดิ์ฟาร์ม ที่ตั้ง: ๖๓ หมู่ ๒, ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๗ ๐๑๕ ๘๙๙๑

๑๒. ชื่อฟาร์ม จำเรียงฟาร์ม ที่ตั้ง: ๑๙/๒ หมู่ ๓, ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๖ ๘๐๗ ๖๑๑๓

๑๓. ชื่อฟาร์ม อัญชูลีฟาร์ม ที่ตั้ง: ๓๑/๑ หมู่ ๘, ตำบลจำปา อำเภอกำแพงท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๑ ๖๕๒ ๓๒๘๐

๑๔. ชื่อฟาร์ม ไสภณฟาร์ม ที่ตั้ง: ๑๔/๒ หมู่ ๓, ตำบลบ้านร่อม อำเภอกำแพง จังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา, ๑๓๑๓๐ โทรศัพท์: ๐๘๑ ๗๒๑ ๑๗๗๐

ตารางที่ ๗ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
ท่าเรือ							
จำปา	๑๘				๑๗	๑	
ท่าหลวง							
บ้านร่อม	๒				๒		
ศาลาลอย	๔				๓	๑	
วังแดง	๓				๒		๑
โพธิ์เอน							
ปากท่า	๒				๒		
หนองขนาк	๑๔				๑๒		๓
ท่าเจ้าสนุก	๕				๕		
รวมทั้งหมด	๔๘				๔๔	๒	๔

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอกำแพง, พ.ศ.๒๕๖๓

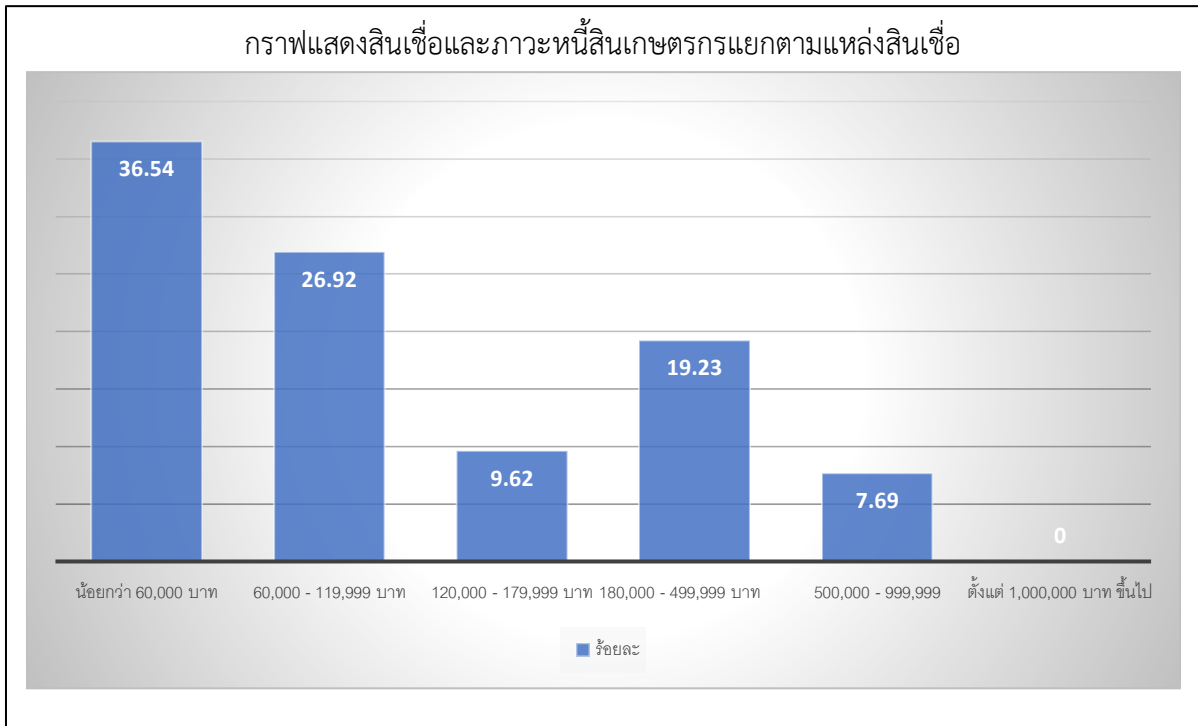
๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

เกษตรกรที่มีรายได้ในภาคการเกษตร เฉลี่ย ๑๑๖,๓๑๙ บาท ต่อครัวเรือน/ปี เกษตรกรที่มีรายได้
 นอกภาคการเกษตร เฉลี่ย ๗๕,๒๙๕ บาท ต่อครัวเรือน/ปี

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ช่วงหนี้สินในภาคการเกษตร น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๓๐.๕๓ ช่วงหนี้สิน ๖๐,๐๐๐ -
 ๑๑๙,๙๙๙ บาท ร้อยละ ๒๖.๙๒ และ ช่วงหนี้สิน ๑๒๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท ร้อยละ ๑๙.๒๓ ตามลำดับ

รูปภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร,พ.ศ.๒๕๖๒.)

๖.๒ ผลผลิตทั้งหมดรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา/ผลผลิตทั้งหมดรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ เท่ากับ ๓๕๕,๑๗๗ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี พ.ศ.๒๕๖๒) มีมูลค่า เท่ากับ ๓๙๙,๖๒๑ ล้านบาท ลดลง ๔๔,๔๔๔ ล้านบาท หดตัวร้อยละ ๑๒.๕

ผลผลิตทั้งหมดรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๔๕๙,๗๒๔ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี.พ.ศ. ๒๕๖๒รายได้) ที่มีต่อคนต่อปี จำนวน ๔๓๙,๑๕๙ บาท เพิ่มขึ้น ๒๐,๕๖๕ คิดเป็นร้อยละ ๔.๕

ตารางที่ ๘ แสดงผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๙
ภาคเกษตร		๑๑,๓๘๗	๑๑,๓๗๗	-	-
ภาคบริการ		๑๒๕,๔๑๕	๑๒๒,๒๖๔	-	-
ภาคอุตสาหกรรม		๒๖๒,๘๑๙	๒๗๙,๐๖๐	-	-
ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัด	๓๕๕,๑๗๗	๓๙๙,๖๒๑	๔๑๒,๗๐๑	๓๙๙,๑๗๖	๖๙๑,๖๔๑
ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๔๕๙,๗๒๔	๔๓๙,๑๕๙	๔๕๔,๙๕๓	๔๖๐,๒๒๓	๗๙๗,๔๑๖
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๑๙,๐๘๘	๘๒๐,๑๘๘	๘๑๗,๔๔๑	๘๑๓,๘๕๒	๘๑๐,๓๒๐

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา,พ.ศ. ๒๕๖๔

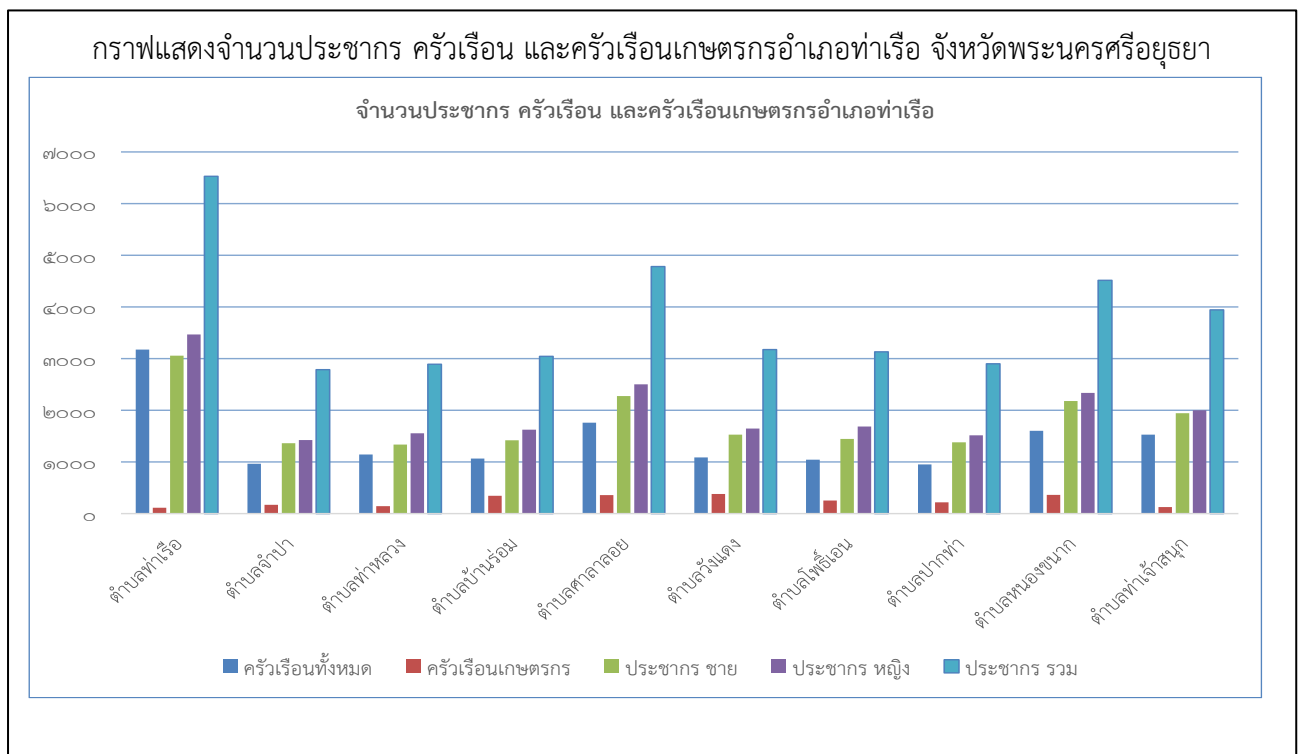
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอท่าเรือ มีประชากรทั้งสิ้น ๓๑๑๘๖ คน จำนวนครัวเรือน ๑๑๑๖๒ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๑๔๘๗๙ คน หญิง ๑๖๓๐๗ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๙ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอท่าเรือ

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ท่าเรือ	๓๑๗๔	๑๑๖	๓,๐๖๐	๓,๔๖๘	๖,๕๒๘
๒	ตำบลจำปา	๙๖๕	๑๗๐	๑,๓๖๓	๑,๔๒๖	๒,๗๘๙
๓	ตำบลท่าหลวง	๑,๑๔๗	๑๔๗	๑,๓๓๖	๑,๕๕๘	๒,๘๙๔
๔	ตำบลบ้านร่อม	๑,๐๖๘	๓๔๕	๑,๔๒๐	๑,๖๒๔	๓,๐๔๔
๕	ตำบลศาลาลอย	๑,๗๖๑	๓๕๙	๒,๒๗๘	๒,๕๐๕	๔,๗๘๓
๖	ตำบลวังแดง	๑,๐๙๐	๓๘๒	๑,๕๒๙	๑,๖๔๘	๓,๑๗๗
๗	ตำบลโพธิ์เอน	๑,๐๔๗	๒๕๕	๑,๔๔๖	๑,๖๘๘	๓,๑๓๔
๘	ตำบลปากท่า	๙๕๔	๒๑๘	๑,๓๘๓	๑,๕๑๘	๒,๙๐๑
๙	ตำบลหนองขนาก	๑,๖๐๒	๓๖๔	๒,๑๘๑	๒,๓๓๗	๔,๕๑๘
๑๐	ตำบลท่าเจ้าสนุก	๑,๕๒๘	๑๓๐	๑,๙๔๓	๒,๐๐๓	๓,๙๔๖
	รวม	๑๑,๑๖๒	๒,๔๘๖	๑๔,๘๗๙	๑๖,๓๐๗	๓๑,๑๘๖

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๓

รูปภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๓.)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอท่าเรือ มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๙ แห่ง โดยแบ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ จำนวน ๒๑ โรงเรียน สังกัดเทศบาลตำบลท่าเรือ ๓ โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ๓ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จำนวน ๒ โรงเรียน และสังกัดเทศบาลตำบลท่าหลวง ๑ โรงเรียน

๑. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ จำนวน ๒๐ โรงเรียน คือ

๑.๑ โรงเรียนประชาผดุงวิทย์ (ฟ่อน ฟุ้ง อุทิศ) ตำบลหนองขนก ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๒ โรงเรียนวัดทุ่งมน ตำบลหนองขนก ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๓ โรงเรียนวัดบ้านแกว ตำบลหนองขนก ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๔ โรงเรียนบ่อแร่ ตำบลหนองขนก ตำบลหนองขนก ระดับชั้น อนุบาล-มัธยมศึกษา

ตอนต้น

๑.๕ โรงเรียนวัดศาลาลอย ตำบลศาลาลอย ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๖ โรงเรียนวัดนางคุ่ม ตำบลศาลาลอย ระดับชั้น อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น

๑.๗ โรงเรียนวัดบึง ตำบลวังแดง ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๘ โรงเรียนวัดวังแดงเหนือ ตำบลวังแดง ระดับชั้น อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น

๑.๙ โรงเรียนวัดเทพคันธาราม ตำบลโพธิ์เอน ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑๐ โรงเรียนวัดโพธิ์เอน ตำบลโพธิ์เอน ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑๑ โรงเรียนวัดสามเรือน ตำบลโพธิ์เอน ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑๒ โรงเรียนวัดแค ตำบลปากท่า ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑๓ โรงเรียนชุมชนวัดบ้านร่อม ตำบลบ้านร่อม ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑๔ โรงเรียนวัดไก่อัน (ชลประทานอุปลัมภ์) ตำบลท่าหลวง ระดับชั้น อนุบาล-

ประถมศึกษา

๑.๑๕ โรงเรียนวัดสะอาด ตำบลท่าหลวง ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑๖ โรงเรียนวัดหัวหิน ตำบลท่าหลวง ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑๗ โรงเรียนวัดจงกลณี (ประสิทธิ์วิทยา) ตำบลท่าเจ้าสนุก ระดับชั้น อนุบาล-

ประถมศึกษา

๑.๑๘ โรงเรียนวัดสุภาวงศ์ ตำบลท่าเจ้าสนุก ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑๙ โรงเรียนวัดจำปา ตำบลจำปา ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๒๐ โรงเรียนวัดบัวงาม ตำบลจำปา ระดับชั้น อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น

๒. สังกัดเทศบาลตำบลท่าเรือ ๓ แห่ง คือ

๒.๑ โรงเรียนเทศบาลวัดแค ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๒.๒ โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๒.๓ โรงเรียนเทศบาลท่าเรือประชานุกูล ระดับชั้น อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น

๓. สังกัดเทศบาลตำบลท่าหลวง ๑ แห่ง คือ

๓.๑ โรงเรียนเทศบาลวัดถลุงเหล็ก (ปูนซิเมนต์ไทยอุปลัมภ์) ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

๔. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ๓ โรงเรียน แห่ง คือ

๔.๑ โรงเรียนประเสริฐวิทยาทาน ตำบลจำปา ระดับชั้น มัธยมศึกษา

- ๔.๒ โรงเรียนแสงทวีปวิทยา เทศบาลตำบลท่าเรือ ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา
- ๔.๓ โรงเรียนแสนโกศิกนุสรณ์ เทศบาลตำบลท่าเรือ ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา
- ๕. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓ จำนวน ๒ แห่ง คือ
  - ๕.๑ โรงเรียนท่าเรือ "นิตยานุกูล เทศบาลตำบลท่าเรือ ระดับชั้น มัธยมศึกษา
  - ๕.๒ โรงเรียนท่าหลวงวิทยานุกูล เทศบาลตำบลท่าหลวง ระดับชั้น มัธยมศึกษา

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๑๒ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๙ แห่ง
- ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล.....-.....แห่ง
- ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๑๐ แห่ง
- ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ.....แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๖ คน
- ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๓ คน
- ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๖ คน
- ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๕๔ คน
- ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๔๔ คน
- ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๒๐๒ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในอำเภอท่าเรือ นับถือศาสนาพุทธ

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่

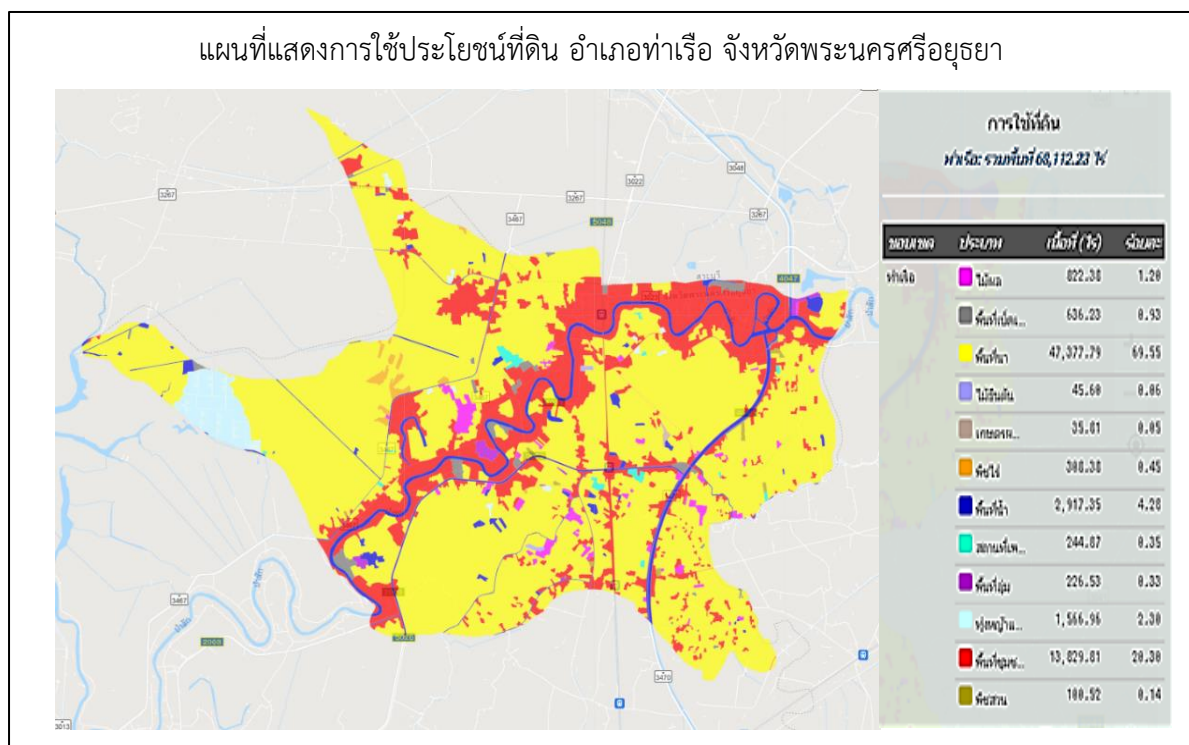
- ประเพณีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่
- ประเพณีถวายเทียนพรรษา
- ประเพณีสงกรานต์และวันผู้สูงอายุ
- ประเพณีกวนข้าวทิพย์ในวันวิสาขบูชา
- ประเพณีแข่งขันเรือยาวในวันลอยกระทง

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอกำแพง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๔๗,๓๓๗.๗๙ ไร่ ร้อยละ ๖๙.๕๕ รองลงมาคือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑๓,๘๒๙.๘๑ ไร่ ร้อยละ ๒๐.๓ และพื้นที่น้ำ จำนวน ๒,๙๑๗.๓๕ ไร่ ร้อยละ ๔.๒๘

ตารางที่ ๑๐ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	-	-
พืชไร่	๓๐๘.๓๘	๐.๔๕
ไม้ยืนต้น	๔๕.๖	๐.๐๖
ไม้ผล	๘๒๒.๓๘	๑.๒
พืชสวน	๑๐๐.๕๒	๐.๑๔
พื้นที่นา	๔๗,๓๓๗.๗๙	๖๙.๕๕
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๓๕.๘๑	๐.๐๕
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๔๔.๘๗	๐.๓๕
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑,๕๖๖.๙๖	๒.๓
พื้นที่ลุ่ม	๒๒๖.๕๓	๐.๓๓
พื้นที่น้ำ	๒,๙๑๗.๓๕	๔.๒๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๓,๘๒๙.๘๑	๒๐.๓
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖๓๖.๒๓	๐.๙๓

รูปภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓)

รูปภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓)

๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอท่าเรือ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๔๗,๖๕๔.๕๐ ไร่ รองลงมา คือ ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๘๑๔.๗๕ ไร่ และ พืชไร่ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕๖๑.๗๕ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ ปลูกไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับ และสมุนไพร

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา								
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชไร่	ไม้ดอก	ไม้ประดับ	สมุนไพร/เครื่องเทศ
ท่าเรือ	๓๓๗.๕๐	๓๒๐.๐๐	๗.๒๕	๑.๐๐	๐.๒๕	-	๐.๒๕	๘.๗๕	-
จำปา	๓,๐๘๔.๒๕	๓,๐๒๐.๐๐	๓๖.๒๕	๖.๕๐	๑๘.๒๕	-	๒.๐๐	๑.๒๕	-
ท่าหลวง	๔,๓๕๒.๒๕	๔,๑๖๙.๐๐	๘๑.๐๐	๓๒.๐๐	๓๒.๗๕	๑๘.๐๐	๑๗.๕๐	๑.๕๐	๐.๕๐
บ้านร่อม	๗,๗๐๓.๒๕	๗,๕๒๑.๕๐	๔๒.๗๕	๗.๕๐	๒๑.๐๐	๑๐๖.๒๕	๐.๕๐	๓.๗๕	-
ศาลาลอย	๕,๕๙๒.๗๕	๕,๐๗๓.๕๐	๓๒๐.๕๐	๓๖.๗๕	๘๒.๗๕	๖๔.๗๕	๗.๐๐	๗.๐๐	๐.๕๐
วังแดง	๙,๒๓๘.๕๐	๘,๗๑๓.๐๐	๘๖.๐๐	๑๘.๐๐	๕๓.๗๕	๓๖๓.๕๐	๓.๒๕	๑.๐๐	-
โพธิ์เอน	๓,๖๗๘.๕๐	๓,๖๑๓.๗๕	๒๙.๗๕	๑๗.๗๕	๕.๒๕	๙.๒๕	๐.๒๕	๒.๕๐	-
ปากท่า	๕,๘๕๘.๐๐	๕,๗๓๙.๐๐	๗๖.๗๕	๒๗.๕๐	๑๒.๗๕	-	๐.๕๐	๑.๒๕	๐.๒๕
หนองขนาก	๗,๓๘๕.๗๕	๗,๒๒๕.๐๐	๙๓.๕๐	๒๗.๐๐	๒๕.๗๕	-	๑๒.๗๕	๑.๗๕	-
ท่าเจ้าสนุก	๒,๓๔๒.๐๐	๒,๒๕๙.๗๕	๔๑.๐๐	๒๓.๗๕	๑๔.๕๐	-	๑.๐๐	๒.๐๐	-
รวม	๔๙,๕๗๒.๗๕	๔๗,๖๕๔.๕๐	๘๑๔.๗๕	๑๙๗.๗๕	๒๖๗.๐๐	๕๖๑.๗๕	๔๕.๐๐	๓๐.๗๕	๑.๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๔

รูปภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๔)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอท่าเรือ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๒ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	บัวงามสัมพันธ์๑	นาง สุมล เอี่ยมเจริญ	หมูฝอยท่าเรือ	๖๓/๔	๖	จำปา
๒	นางสำเร็จ บุญนำ	นางสำเร็จ บุญนำ	ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยบัว			จำปา
๓	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรท่าหลวง	นางสุภา แสงสว่าง	ขนมบ่าบิ้น	๒/๗๗	๕	จำปา
๔	นายสมนึก บุญนำ	นาย สมนึก บุญนำ	เบาะรองนั่ง			จำปา
๕	นางคำปุ่น ลายนาค	นางคำปุ่น ลายนาค	โมบาย,กระเป่าจากหลอดกาแฟ, ตะกร้าเชือกมัดฟาง,พรมเช็ดเท้า			จำปา
๖	นายสมเจตน์ โมรวางษ์	นายสมเจตน์ โมรวางษ์	ปุ๋ยชีวภาพ,กระถางยาง เอนกประสงค์			จำปา
๗	นายโนริย์ ชมดวง	นายโนริย์ ชมดวง	ถ่านอัดแท่ง,ดินชมดาว			จำปา
๘	สายชลสัมพันธ์	นาย สายชล แสงทองล้วน	สายชลงน้ำบิ้น			จำปา
๙	นางบุญมา พงษ์ภักดี	นางบุญมา พงษ์ภักดี	น้ำพริกปลาร้ารสับคุณแดน			จำปา
๑๐	นางสาวนันทน์ภักดิ์ เนตรสอดกิจ	นางสาวนันทน์ภักดิ์ เนตรสอดกิจ	สบู่สมุนไพร,ขมพูสระผมสมุนไพร			จำปา
๑๑	นายวิทยา ประกอบชัย	นาย วิทยา ประกอบชัย	แหมหมู ไส้กรอกอีสาน			ท่าเรือ
๑๒	น.ส.พิมพ์ลดา คุณสิรินารัตน์	นางสาว พิมพ์ลดา คุณสิรินา รัตน์	ขนมไทย น้ำดื่มสมุนไพร			ท่าเรือ
๑๓	mamie Home กระหรีพัพ (มามี โฮม)	นาย สนิทเดช จินตนา	มามีโฮม กระหรีพัพ			ท่าเรือ
๑๔	นางรุ่งอรุณ แสงไพโรจน์	นาง รุ่งอรุณ แสงไพโรจน์	ชาจอมพล			ท่าเรือ
๑๕	ร้านขนมบ่าบิ้นมะพร้าวอ่อน	นาง ชนิดา พึ่งเนร	ขนมบ่าบิ้นมะพร้าวอ่อน "แม่ทอง สุข"			ท่าเรือ
๑๖	นางพิชยา ประสพพระ	นาง พิชยา ประสพพระ	พัดสานเส้นพลาสติก,ตระกร้าถัก เชือกมัดฟาง			ท่าเรือ
๑๗	นางชนิดา พึ่งเนร	นาง ชนิดา พึ่งเนร	ผัดไทยสูตรโบราณ			ท่าเรือ
	เครื่องหนังเมธา	นางสุชิน เพ็องศิลป์	กระเป๋าหนังแท้	๕๐	๑	วังแดง
๑๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบ้านสวน (เครื่อง หนังเมธา)	นาง สุชิน เพ็องศิลป์	พวงกุญแจสี่สไลด์สไตล์ Urban Chic	๕๐	๑	วังแดง
๑๙	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนขนมไทยบ้านบึง	นาง สมปอง ภูระยับ	ขนมไทย เม็ดขนุน ฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด กระจยา สารท			วังแดง

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๒๐	นางรัชชานา เอี่ยมศิริ	นางรัชชานา เอี่ยมศิริ	น้ำพริกแม่รุณ วังแดงหมาล่า			วังแดง
๒๑	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนชนมไทยบ้านบึง	นาง สมปอง ภูระยับ	กระยาสารท			วังแดง
๒๒	อ.เจษ	นาย เจษฎา อาบนาค	ไม้ตาลตัดขา กละขัดบำบัดโรค ไม้ตาลเดี่ยว			วังแดง
๒๓	ขนมไทยใบตอง เจีนิค.ข้าวต้มมัด กล้วย พื้กทอง เผือก ไล่ไล่ ขนมตาล	นาง สมณี สหายชนะ	ขนมไทยใบตอง เจีนิค (ข้าวต้ม มัดไล่กล้วย พื้กทอง เผือก, ขนม ตาล ไล่ไล่)			วังแดง
๒๔	น้ำสมุนไพรไทย เจีติ้ม (น้ำม่วงชื่น กระเจี๊ยบ น้ำผึ้งมะนาว ตะไคร้ใบเตย)	นาง จิราณูช ผอบเงิน	น้ำสมุนไพรเจีติ้ม			วังแดง
๒๕	นางสมศรี ทับทิมทอง	นาง สมศรี ทับทิมทอง	สบู่สมุนไพร			ศาลาลอย
๒๖	นาง อำไพ งามนิคม	นาง อำไพ งามนิคม	น้ำดื่มสมุนไพร ไข่เค็มสมุนไพร			ศาลาลอย
๒๗	น.ส.เพ็ญ ไทยภักดี	นาง เพ็ญ ไทยภักดี	กระเป่า			ศาลาลอย
๒๘	นางปิยวดี สมดี	นาง ปิยวดี สมดี	ดอกไม้รีไซเคิล			ศาลาลอย
๒๙	น.ส.เพ็ญ ไทยภักดี	นาง เพ็ญ ไทยภักดี	กระเป่า			ศาลาลอย
๓๐	นางปิยวดี สมดี	นาง ปิยวดี สมดี	ดอกไม้รีไซเคิล			ศาลาลอย
๓๑	นางสาวอัญชลี วรรณพินทุ	นางสาว อัญชลี วรรณพินทุ	ตะกร้าเอนกประสงค์จากเศษ วัสดุเสื่อแต่งลาย			ศาลาลอย
๓๒	นางสาวจรัสศรี อัครเดชาชาญยุทธ์	นางสาว จรัสศรี อัครเดชาชาญ ยุทธ์	พวงมาลัยจากกระดาษทิชชู ตะกร้าจากเชือกมัดฟาง สิ่งประดิษฐ์จากเศษผ้า	๙/ ๒๒๒	๑๐	ศาลาลอย
๓๓	ข้าวรักษ์สุขภาพ	นาย สมศักดิ์ ฉิ่งกิตติ	ข้าวรักษ์สุขภาพ			ศาลาลอย
๓๔	เครื่องหนังจระเข้	นางสาว วิราวรรณ รุตั้งติ	กระเป๋าหนังจระเข้ พวงกุญแจ จากจระเข้			ศาลาลอย
๓๕	นางธนพร สำเร็จศิลป์	นาง ธนพร สำเร็จศิลป์	ตุ๊กตาถุงเท้าคู่รัก			ศาลาลอย
๓๖	นางรุ่งอรุณ พุ่มชะเอม	นาง รุ่งอรุณ พุ่มชะเอม	ไก่ทอดสมุนไพร			ศาลาลอย
๓๗	นายสนม รอดรักบุญ	นาย สนม รอดรักบุญ	ถ่านโบราณ ของคนเอาถ่าน			ศาลาลอย
๓๘	นางลัดดา เตายีน	นาง ลัดดา เตายีน	พวงมาลัยจากกระดาษทิชชู			ศาลาลอย
๓๙	M เครื่องหนัง	นาย อาทิตย์ รุตั้งติ	เครื่องหนังจระเข้			ศาลาลอย

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๔๐	ร้าน New Year ออริยพันล้าน	นางสาว อิศารัตน์ จันทร์กระจ่าง	ขนมจีบ แขนวีสตและแขนวิ ชอบ			ศาลาลอย
๔๑	ผัดไท ๑๐๐ ปี	นาง ทศนีย์ สนธิประเสริฐ	ผัดไท ๑๐๐ ปี			ศาลาลอย
๔๒	ขนมไทยใบตอง	นางสาว ณัฐมน โพธิ์เย็น	ขนมไทยใบตอง			ศาลาลอย
๔๓	นาง จารุเนตร มะปรางหวาน	นาง จารุเนตร มะปรางหวาน	ฝั้วาง			ศาลาลอย
๔๔	กระเช้าสับห่อม	นาง ลัดดา เตายืน	กระเช้าสับห่อม			ศาลาลอย
๔๕	กาญจนา ชมจันทร์	นาง กาญจนา ชมจันทร์	มะนาวดอง			ศาลาลอย
๔๖	นางลำพิ่ง ศรีประทุม	นาง ลำพิ่ง ศรีประทุม	ข้าวหลาม			ศาลาลอย
๔๗	นางบุญประเสริฐโชค รอดรักบุญ	นาง บุญประเสริฐโชค รอดรักบุญ	ขนมทองม้วนเฮง			ศาลาลอย
๔๘	นางแสงเดือน งามภัก	นาง แสงเดือน งามภัก	ขนมไทย			ศาลาลอย
๔๙	นางลำพิ่ง ศรีประทุม	นาง ลำพิ่ง ศรีประทุม	ไอศกรีม แม่ลำพิ่ง			ศาลาลอย
๕๐	ชฎานันท์ เครื่องหนังแท้ (เหมียว)	นางสาวเบญจมาศ เวยรัมย์	เครื่องหนังแท้ (เหมียว)			ศาลาลอย
๕๑	วิสาหกิจชุมชนนกขนาทพลัส	นาย ปฐมรัตน์ ขวนขวยทรัพย์	น้ำเสาวรส			หนองขนาท
๕๒	กลุ่มสตรีตำบลหนองขนาท	นาง สุพัตรา คงขำ	ระเปาสตรี(ผลิตภัณฑ์จากเส้น พลาสติก)	๔๓	๘	หนองขนาท
๕๓	นางภัทรา แต่งใบ	ภัทรา แต่งใบ	ข้าวกล้องขัด ๓ สี			หนองขนาท
๕๔	นางสาวบังกภู เกตุแก้ว	นาง บงกภู เกตุแก้ว	ดอกไม้ประดิษฐ์จากใยบัว			หนองขนาท
๕๕	แจ่มปลานิลแดดเดียว	นางสาว แจ่ม ตรงค์เรือง	แจ่มปลานิลแดดเดียว			หนองขนาท
๕๖	น.ส.เข็มจิรา ชูติภัทรธวัช	นางสาว เข็มจิรา ชูติภัทรธวัช	ขนมอบ			หนองขนาท
๕๗	นางสาวลัดดาวัลย์ ประสงค์ผล	นางสาว ลัดดาวัลย์ ประสงค์ผล	ข้าวหลาม			หนองขนาท
๕๘	นายภูมินรินทร์ จันทสาร	นาย ภูมินรินทร์ จันทสาร	ข้าวไรซ์เบอร์รี่			หนองขนาท
๕๙	กลุ่มส้มมาชีพชุมชนบ้านบ่อแร่	นาง สมบัติ เพ็ญทอง	ขนมไทยต่าง ๆ			หนองขนาท
๖๐	นารา เบเกอร์รี่	นาย ธนกฤต กระจ่างศรี	นาราเบเกอร์รี่			หนองขนาท
๖๑	นายนรากร หนูแก้ว	นาย นรากร หนูแก้ว	ตะกร้าสานจากปอแก้ว			หนองขนาท
๖๒	วิสาหกิจชุมชนสตรีรวมดาวสาวใหญ่	นางสัณญา ภาคธง	กล้วยอบแผ่น	๒๔	๗	บ้านร่วม
๖๓	นางเกษร สุดใจ	นาง เกษร สุดใจ	กระเป๋านั่งวัว(ใส่เหรียญ)			บ้านร่วม

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๖๔	ปลาทอดมัน สวยระเบิด	นางสาว กิริดี รัตนห่วง	ปลาทอดมัน			บ้านร่วม
๖๕	นางสาวกลิ่นสุคนธ์ โมรวางษ์	นางสาว กลิ่นสุคนธ์ โมรวางษ์	น้ำผลไม้เกล็ดหิมะ			บ้านร่วม
๖๖	กลุ่มสัมมาชีพบ้านโคกแค	นาย เชิด รัชชารักษ์	ไข่เค็มใบเตย			บ้านร่วม
๖๗	นายสุชิน อยู่พร้อม	นาย สุชิน อยู่พร้อม	น้ำมันวานสมุนไพรมะ			บ้านร่วม
๖๘	นายประสิทธิ์ คชประภา	นาย ประสิทธิ์ คชประภา	ขนมดอกจอก			ท่าหลง
๖๙	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน	นาง จีราวรรณ ภาชนะจิต	ข้าวไรท์เบอร์รี่			ท่าหลง
๗๐	นายสุนทร อังกาบศรี	นาย สุนทร อังกาบศรี	ขนมเปี๊ยะ			ท่าหลง
๗๑	นายวสันต์ ศรีสุระ	นาย วสันต์ ศรีสุระ	กล่องกระดาษสาดอกไม้			ท่าหลง
๗๒	ขนมไทยจิ๋ว	นาง บังอร ยาจิต	ขนมไทย			ท่าหลง
๗๓	กลุ่มตู้กับข้าว หมู่ที่ ๗ ต.ท่าหลง อ. ท่าเรือ	นาง ปรียาพร เทียนหล่อ	ไข่เค็มถ่านใบโอบเชย			ท่าหลง
๗๔	นางสาวจุฑามาศ คำศรี	นางสาว จุฑามาศ คำศรี	จุฑามาศแชมพูสมุนไพร			ท่าหลง
๗๕	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนบ้านทุ่งนา	นาย ปัญญา หมอนทอง	พริกแกง ไข่เค็มสมุนไพร			ท่าหลง
๗๖	กฤษณ ลัดดาอ่อน	นาย กฤษณ ลัดดาอ่อน	หัวไชโป๊			ท่าหลง
๗๗	อินทรีย์อินดี้	นาย กรณิศรณม์ ใจบุตร	ไข่เค็มสมุนไพรแพนด้า			ท่าหลง
๗๘	นางบุญเดือน กลิ่นเกษร	นาง บุญเดือน กลิ่นเกษร	น้ำอ้อยสด			ท่าหลง
๗๙	นางศุภรดา ภาณุมาศมณฑล	นาง ศุภรดา ภาณุมาศมณฑล	หม่องครีมสมุนไพร สเปรย์ไล่ยุง สมุนไพร			ท่าหลง
๘๐	ทุ่งนา (ท่าหลง) Model	นาง ปัทมา หมอนทอง	ไอศกรีมนมแพะ			ท่าหลง
๘๑	นางชฎาภา วัชยชัย	นาง ชฎาภา วัชยชัย	สบู่ก้อน ยาหม่องน้ำหอม นอมนวด สะตือ			ท่าหลง
๘๒	นางบัวศรี พุทมนต์	นาง บัวศรี พุทมนต์	ขนมกง			ท่าหลง
๘๓	นางสาวปวันพัสดร์ ฝิวจันทร์	นางสาว ปวันพัสดร์ ฝิวจันทร์	แอนบาร์บีคิว			ท่าหลง
๘๔	นางกัญญาภรณ์ พรเวชอำนวย	นาง กัญญาภรณ์ พรเวชอำนวย	อ้อ!!!!!!เห็ดมิลล์กี้ (Milky Mushroom)			ท่าหลง
๘๕	นางสาวสุจิตรา คมคาย	นางสาว สุจิตรา คมคาย	กางเกงผ้าขาวม้าแปรรูป			ท่าหลง
๘๖	นางกัญญาภรณ์ พรเวชอำนวย	นาง กัญญาภรณ์ พรเวชอำนวย	เห็ดมิลล์กี้			ท่าหลง

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๘๗	นางสาว สุจิตรา คมคาย	นางสาว สุจิตรา คมคาย	ผ้าขาวม้าแปรรูป			ท่าหลง
๘๘	นายสุภัทร มามะมาก	นาย สุภัทร มามะมาก	ซ็อน - ส้อม, ถาดผลไม้			ปากท่า
๘๙	นายทองมี หล้าวงศา	นาย ทองมี หล้าวงศา	เครื่องมือการเกษตร			ปากท่า
๙๐	ตะกร้าเชือกถัก บ้านตะเคียนทอง	นาง บุษพา ทองปลั่ง	ตะกร้าเชือกถัก			ปากท่า
๙๑	ขนมมะขินโบราณ	นาง ประเทือง ดาวอุดม	ขนมมะขินโบราณ			ปากท่า
๙๒	กำไลทอง ผงบุญตา	นาง กำไลทอง ผงบุญตา	ผ้ามัดย้อม			ปากท่า
๙๓	วลีพร ผงบุญตา	นางสาว วลีพร ผงบุญตา	ผ้ามัดย้อม			ปากท่า
๙๔	นางสาว ลัดดา สีนาคล้วน	นางสาว ลัดดา สีนาคล้วน	กล้วยฉาบ บ้านโคกมะขวิด			ปากท่า
๙๕	นางจิราภัทร เนติรัตน์	นาง จิราภัทร เนติรัตน์	น้ำมันไหลสด(สูตรเข้มข้น)			ท่าเจ้าสนุก
๙๖	นางชิติกา ประสงค์อุดม	นาง ชิติกา ประสงค์อุดม	ข้าวสารไรซ์เบอร์รี่			ท่าเจ้าสนุก
๙๗	นางสาวแก้วนภา ศรีสุข	นางสาว แก้วนภา ศรีสุข	กระเป๋าลือแพชั่น			ท่าเจ้าสนุก
๙๘	อรณา พึ่งรินรมณ์	นาง อรณา พึ่งรินรมณ์	ปลาทุ ปลาโอหมักซอส			ท่าเจ้าสนุก
๙๙	นางสาวดวงกมล อยู่เจริญ	นางสาวดวงกมล อยู่เจริญ	พริกทอดกรอบ เต็ดดวง แม่พร หมูแดดเดียว			ท่าเจ้าสนุก
๑๐๐	นายพรชัย เต้าสุวรรณ	นายพรชัย เต้าสุวรรณ	ขนมไทย		๑	โพธิ์เอน

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. 2563

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๘๕
เครื่องดื่ม	๑๘
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๕
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑๐๑
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑๓
รวม	๒๓๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอท่าเรือ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบัวงามสัมพันธ์๑	๖๓/๔	๖	จำปา	๑๕	นาง สุมล เอี่ยมเจริญ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์แม่บ้านเกษตรกรตำบลจำปา	๖๔/๓	๖	จำปา	๔๕	นาง ศันฉนีย์ พุ่มทิพย์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีรวมดาวสาวใหญ่	๒๔	๗	บ้านร่อม	๑๕	นาง สัญญา ภาคธง
วิสาหกิจชุมชนศิลปะประดิษฐ์ ตำบลวังแดง	๓๔/๓	๑	วังแดง	๗	นาง ศิริพร ทองศิริ
วิสาหกิจชุมชนกนกชนากพลัส	๑๐๕	๖	หนองชนาก	๘	นาย ปฐมรัตน์ ขวนชวยทรัพย์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบ้านสวน	๕๑	๑	วังแดง	๘	นาง สุชิน เฟื่องศิลป์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีหนองชนาก	๔๓	๓	หนองชนาก	๑๒	นางสุพัตรา คงขำ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาหารปลอดภัยบ้านหนองโพธิ์พัฒนา	๓๓/๓	๓	ท่าหลวง	๒๘	นายพัฒน์พงษ์ วรพันธุ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดเศรษฐกิจตำบลศาลาลอย	๓๖/๕	๑๕	ศาลาลอย	๑๔	นายพันธกานต์ ปทุมวัน
วิสาหกิจชุมชนคนเลี้ยงไก่	๙/๒๒๒	๑๕	ศาลาลอย	๗	นางสาวจรัสศรี อัครเดชาชาญยุทธ์
วิสาหกิจชุมชนขนมบ้าบิ่นมะพร้าวอ่อนแม่ทองสุท่าเรือ	๔๔๖/๔		ท่าเรือ	๗	นาง ชนิดา พึ่งเนตร
วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าวนาแปลงใหญ่ตำบลวังแดง	๘๕	๓	วังแดงแดง	๘	นาย สมหมาย ฤทธิจันทิก
วิสาหกิจชุมชนผ้ามัดย้อมกำไลทอง	๘๓/๑	๓	ปากท่า	๗	นาง กำไลทอง ผงบุญตา
วิสาหกิจชุมชนไทย-อยุธยา	๖๑	๑๐	ศาลาลอย	๗	นางสาว ธัญวรรณ พัฒนาผล
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรบ้านยายาย	๕๐	๓	ท่าหลวง	๗	นาง ศุภรดา ภาณุมาศมณฑล
วิสาหกิจชุมชนภูมิปัญญาไทยบ้านโพธิ์ค่อม	๓๔/๕	๗	ท่าหลวง	๘	นาง ปรียาพร เทียนหล่อ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงคั้งสระบัว	๒/๒๐	๕	ท่าหลวง	๑๔	นาง สุวรรณ ผดุงสุข
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มกล้วยไข่เข้มแข็ง	๓๓	๒	ท่าเจ้าสนุก	๘	นางสาว ดวงกมล อยู่เจริญ
วิสาหกิจชุมชนอาร์แอลออร์แกนิกฟาร์ม	๕๓	๒	ศาลาลอย	๗	นาย ปราโมทย์ ทะนุพันธ์
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์และอาหารแปรรูปชุมชน	-	๑๐	ท่าหลวง	๗	นาง นงลักษณ์ จันเสื่อ
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ	๒๙๕	๑	ท่าหลวง	๗	นางสาว นนทน์ภรณ์ เนตรสอดกิจ

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านบ้านร่มทักษิณสามัคคี	๒๔	๗	บ้านร่ม	๑๕	นางสัญญา ภาคธง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบัวงามสัมพันธ์๑	๖๓/๔	๖	จำปา	๑๕	นาง สุมล เอี่ยมเจริญ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองโพธิ์	๑๙/๑	๘	ท่าหลวง	๑๕	นางนพวรรณ พรหมนิมิต
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอัมพวัน	๓๓/๒	๖	ท่าเจ้าสนุก	๑๓	นางบุญธรรม วรพันธุ์
กลุ่มยุวเกษตรกรน้อยบ้านแถว (โรงเรียนวัดบ้านแถว)		๔	หนองขนก	๒๓	ด.ญ.ภัทวลัญช์ บุญเถื่อน
กลุ่มยุวเกษตรกรนางคุ่มเกษตรกร (โรงเรียนวัดนางคุ่ม)		๑	ศาลาลอย	๒๐	ด.ช.ทนายุดม เกาศรี
กลุ่มยุวเกษตรกรตำบลโพธิ์เอน	๑	๓	โพธิ์เอน	๔๖	นายจักรกฤษ แจ่มจิตร
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนประเสริฐวิทยาทาน		๓	จำปา	๓๐	ด.ญ.นิภา แซ่ม้า
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรคิ่งสระบัว	-	๕	ท่าหลวง	๑๕	นายยุทธชัย สุขประเสริฐ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มลดต้นทุนการประกอบอาชีพด้านการเกษตรบ้านดอนประดู่.	๘๘	๕	บ้านร่ม	๑๑	นายปรีชา ยุทธิภูมิ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปรรูปสินค้าเกษตรกรปากท่าสามัคคี	๑๖	๖	ปากท่า	๑๔	นางลัดดา สีนาคล้วน

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
สหกรณ์การเกษตรท่าเรือ	๘๑	๓	บ้านร่ม	๙๒๔	จ.ส.อ.ทวี ศิริชัย
สหกรณ์ชุมชนเทศบาลตำบลท่าหลวง	๑๐๔/๒	๗	จำปา	๑๗๒	นายผดุง นิสะโสภะ
สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงชุมชนเขื่อนพระรามหก	๓๙	๑	ท่าหลวง	๓๙	นายสุเทพ ประเสริฐแท้

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,พ.ศ.๒๕๖๔

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

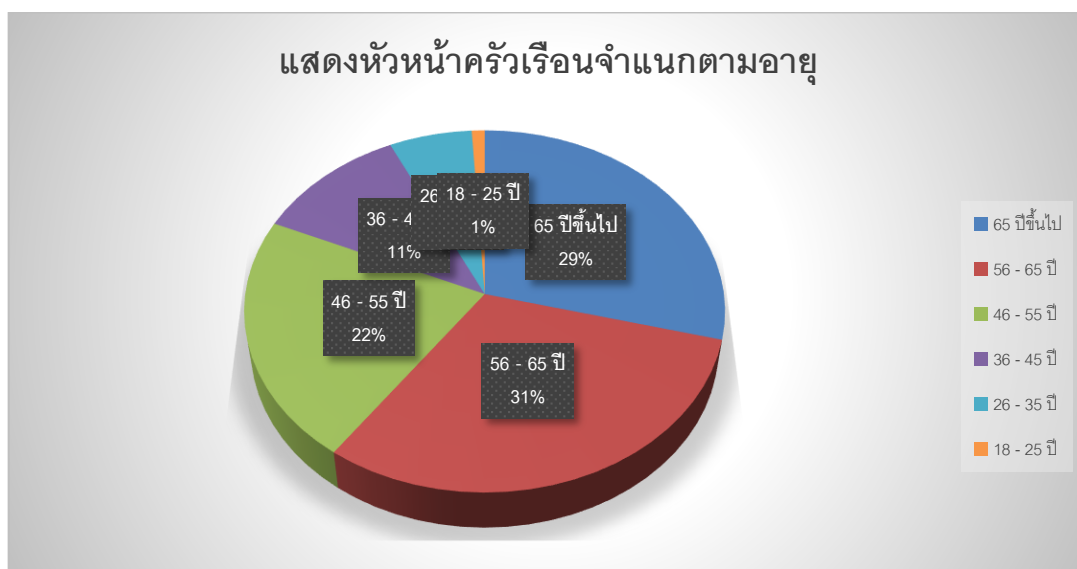
(๑) ครักเรือนเกษตรกร

อำเภอท่าเรือ มีครักเรือนเกษตรกร จำนวน ๒,๓๑๐ ครักเรือน โดยมีหัวหน้าครักเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๗๑๓ ครักเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๗ รองลงมาอายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๖๗๐ ครักเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๐ และอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๕๐๔ ครักเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครักเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครักเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๖๗๐	๒๙.๐๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๗๑๓	๓๐.๘๗
๔๖ - ๕๕ ปี	๕๐๔	๒๒.๘๒
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๖๐	๑๑.๒๖
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๔๑	๖.๑๐
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๒	๐.๙๕
รวม	๒,๓๑๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๒

รูปภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครักเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ)

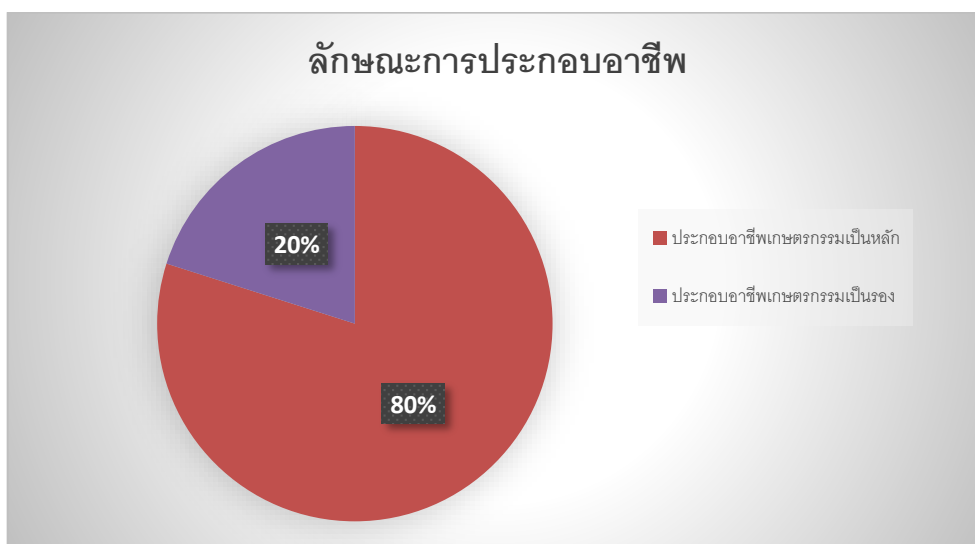
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอท่าเรือ มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑,๘๔๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙๑ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๔๖๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๙ %

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๘๔๖.๐๐	๗๙.๙๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๖๔.๐๐	๒๐.๐๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๒

รูปภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอท่าเรือ ส่วนใหญ่เกษตรกรเช่า จำนวน ๑,๓๕๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๘๗ รองลงมาคือเป็นเจ้าของ จำนวน ๑,๐๒๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙๐ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เช่า	๑,๓๕๓	๖๕.๘๗
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๐๒๕	๔๙.๙๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๕๘	๒.๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๓

รูปภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๓)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอท่าเรือ มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑,๐๒๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๖๐ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน ๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๙ และ เอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๑,๐๒๑	๐	๐	๔	๙๑๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๒

รูปภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๓)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอท่าเรือ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๓ กลุ่ม มีสมาชิก ๔๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๔ กลุ่ม สมาชิก ๘๘ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๔ กลุ่ม สมาชิก ๑๑๙ ราย วิสาหกิจชุมชน ๒๑ แห่ง สมาชิก ๒๔๕ ราย สหกรณ์จำนวน ๓ แห่ง สมาชิก ๑,๔๑๖ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๓๒ กลุ่ม สมาชิก ๘๑๑ ราย

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
บ้านร่ม	๑	๑๑	๑	๑๕			๑	๑๕	๑	๑,๒๐๕	๔	๑๐๗
ท่าเจ้าสนุก			๑	๑๓			๑	๗			๑	๒๗
โพธิ์เอน					๑	๔๖					๕	๑๒๐
ท่าเรือ							๑	๗			๑	๒๕
จำปา			๑	๔๕	๑	๓๐	๓	๖๗	๑	๑๗๒	๒	๕๐
ปากท่า	๑	๑๔					๑	๗			๖	๑๕๔
วังแดง							๓	๒๓			๔	๑๐๐
ศาลาลอย					๑	๒๐	๔	๓๕			๔	๑๐๐
ท่าหลวง	๑	๑๕	๑	๑๕			๕	๖๔	๑	๓๙	๒	๕๓
หนองขนาก					๑	๒๓	๒	๒๐			๓	๗๕
รวม	๓	๔๐	๔	๘๘	๔	๑๑๙	๒๑	๒๔๕	๓	๑,๔๑๖	๓๒	๘๑๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอท่าเรือมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๐ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๖ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๖ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๐ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๔ ศูนย์

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
บ้านร่ม		๑	๑	๑	๑				๑
ท่าเจ้าสนุก		๑			๑				
โพธิ์เอน		๑			๑				๑
ท่าเรือ		๑			๑				

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
จำปา		๑	๑		๑				
ปากท่า		๑		๑	๑				
วังแดง	๑	๑	๑	๑	๑				
ศาลาลอย		๑	๑	๑	๑				๑
ท่าหลวง		๑	๑	๑	๑	๑			๑
หนองขนก		๑	๑	๑	๑				
รวม	๑	๑๐	๖	๖	๑๐	๑			๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอท่าเรือ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๖๗ คน โดยมีหมอดินอาสาจำนวนมากที่สุดจำนวน ๘๐ ราย รองลงมาคือเกษตรหมู่บ้าน ๗๖ ราย รองลงมาคือ อาสาชลประทาน ๔ ราย และครูบัญชีอาสา ๓ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	ชลประทาน	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
บ้านร่ม					๙	๙			
ท่าเจ้าสนุก					๙	๙			
โพธิ์เอน		๑			๖	๖			
ท่าเรือ					๑	๑			
จำปา					๖	๕	๒	๑	
ปากท่า		๑			๗	๘			
วังแดง					๘	๘			
ศาลาลอย				๑	๑๕	๑๔	๑		
ท่าหลวง					๙	๕			
หนองขนก		๑	๑	๑	๑๐	๑๑	๑		
รวม	๐	๓	๑	๒	๘๐	๗๖	๔	๑	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอท่าเรือ มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอท่าเรือมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
วังแดง	๑	นายสุวิน กฤษสุริยา	๑๐๑/๑ ม.๒ ต.วังแดง อ.ท่าเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา
รวม	๑		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลวังแดง อำเภอท่าเรือ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุวิน กฤษสุริยา

บ้านเลขที่ ๑๐๑/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลวังแดง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรพบปัญหาต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากปุ๋ยเคมี และสารกำจัดศัตรูพืชมีราคาแพง พื้นที่เพาะปลูกขาดความอุดมสมบูรณ์ มีการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ทำให้ผลผลิตที่ได้รับมีปริมาณน้อย คุณภาพต่ำ

แนวทางการพัฒนา : พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม กับพื้นที่ให้เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของตนเอง

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิต

๒. มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร (GAP)

๓. การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

๔. การรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

๕. การทำบัญชีครัวเรือน

๖. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๗. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช

๘. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย

หลักสูตรบังคับ

๑. ทฤษฎีใหม่

๒. เศรษฐกิจพอเพียง

๓. เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

๑. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

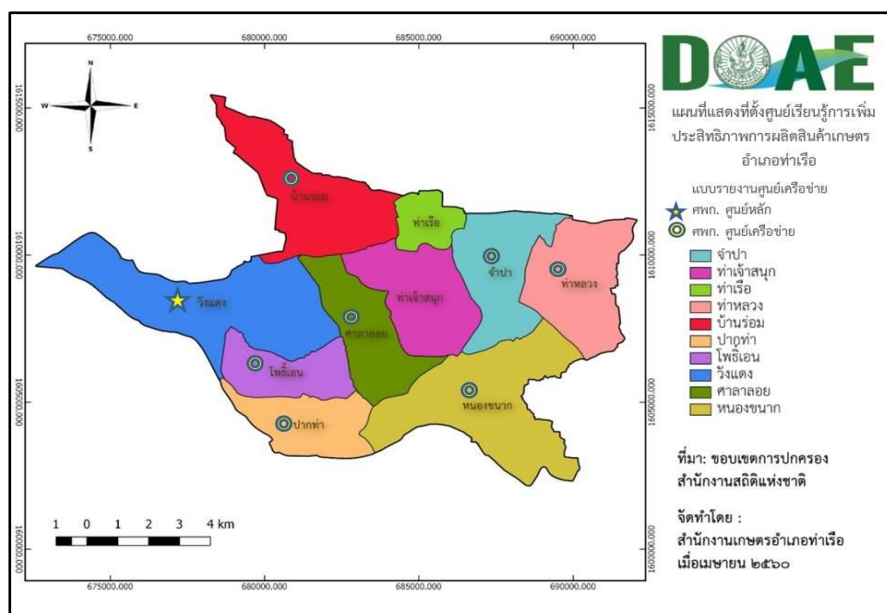
๒. วิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

ศูนย์เครือข่ายมีจำนวน ๑๒ ศูนย์ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้ดินและปุ๋ยชุมชนตำบลวังแดง	ศดปช.	๔	วังแดง	นายสมหมาย ฤทธิจันทิก	๐๙-๑๒๕๘-๘๘๔๘
๒	ศูนย์เรียนรู้จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลจำปา	ศจช.	๘	จำปา	นายเฉลิมพล พรหมศิลป์	๐๘-๙๕๒๑-๖๐๗๖
๓	ศูนย์เรียนรู้ตำบลจำปา	ทำนา, ปลูกพืชผัก	๘	จำปา	นางสร้อยแก้ว ลี้มาลัย	๐๘-๒๐๐๙-๙๑๙๔
๔	ศูนย์เรียนรู้ตำบลโพธิ์เอน	เกษตรทฤษฎีใหม่	๔	โพธิ์เอน	น.ส.ธามปริญา แจ้งวิจิตร	๐๙-๔๐๕๘-๖๓๗๓
๕	ศูนย์เรียนรู้การอนุรักษ์กระบือไทย	เลี้ยงกระบือ	๘	หนองขนก	นายธีรศักดิ์ อापชาติ	๐๘-๗๑๒๒-๙๘๕๖
๖	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ต.ศาลาลอย	เกษตรทฤษฎีใหม่	๕	ศาลาลอย	นายสมเจตน์ โมราวงษ์	๐๘-๔๐๗๗-๙๗๔๔
๗	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ต.ท่าหลวง	เกษตรผสมผสาน	๘	ท่าหลวง	นายกรมสิรมณ์ ใบบุตร	๐๙-๖๗๑๙-๙๒๕๑
๘	ศูนย์เรียนรู้ตำบลปากท่า	ทำนา	๘	ปากท่า	นางจัญญ์ พันผูก	๐๘-๙๐๑๕-๑๗๐๘
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ต.ปากท่า	เกษตรทฤษฎีใหม่	๖	ปากท่า	นายประวิง ศรีเมือง	๐๘-๖๗๖๘-๐๗๘๐
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ต.ท่าเจ้าสนุก	เกษตรทฤษฎีใหม่	๕	ท่าเจ้าสนุก	นายวิรัช จำปานาค	-
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงกบ	การเลี้ยงกบ	๕	วังแดง	นายสมพิศ ธีบจันกรี	๐๘-๗๔๐๕-๙๘๔
๑๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ต.บ้านร่อม	เศรษฐกิจพอเพียง	๖	บ้านร่อม	นายโชคภักดิ์วัฒน์ แจ่มจรัส	๐๘-๙๒๙๕-๗๑๙๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๓

รูปภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว

อำเภอท่าเรือ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลวังแดง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่อยู่ ตำบลวังแดง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรม ข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๗๙๒ บาท/ไร่ เป็น ๓,๒๒๘ บาท (๑๕%)
- เป้าหมายผลผลิต.....เพิ่มผลผลิต จาก ๘๑๓ กก./ไร่ เป็น ๘๔๗ กก./ไร่ (๔.๒%)
- เป้าหมายรายได้..... ๗,๒๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๓,๒๒๘ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิต การลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี ลดการใช้สารเคมี กำจัดโรคและแมลง หันมาใช้สารชีวภัณฑ์และการลดปริมาณพันธุ์ข้าวลงจากเดิม ๓ ถึงเป็น ๒ ถึง
๒. เพิ่มผลผลิตโดยวิธี การใช้สารฮอร์โมนไข่และน้ำหมักชีวภาพ
๓. เพิ่มมูลค่าผลผลิต ผลผลิตได้คุณภาพตามมาตรฐาน GAP
๔. การบริหารจัดการ มีการผลิตข้าวที่ปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP
๕. ตลาด มีสหกรณ์การเกษตรเข้ามารับซื้อข้าวที่แน่นอนและโรงสีในเขตพื้นที่

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
หวานน้ำตม อัตราเมล็ดพันธุ์ ๑๕ - ๒๐ กก./ไร่					↔								๖๐	
๕) การดูแลรักษา														
ใส่ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ สูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ อัตรา ๒๐ - ๒๕ กก./ไร่ อายุข้าว ๒๐ - ๒๕ วัน						↔							๒๗๑	
ใส่ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ สูตร ๔๖ - ๐ - ๐ อัตรา ๑๕ - ๒๐ กก./ไร่ อายุข้าว ๕๐ - ๕๕ วัน							↔						๓๑๖	
สำรวจแปลงเพื่อนำข้อมูลมาตัดสินใจในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช					↔		↔						๓๘๕	
ใช้ฮอร์โมนไข่ ระยะออกดอก และระยะโน้มรวง						↔	↔						๒๐	
๖) การเก็บเกี่ยว														
ระบายน้ำก่อนเก็บเกี่ยวอย่างน้อย ๗ - ๑๐ วัน							↔							

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
เก็บเกี่ยวข้าวที่ระยะสุกแก่พอดี ประมาณ ๓๐ วัน หลังข้าวออกดอก ๘๐ %									↔				๕๕๐	๗,๒๐๐
ค่าเช่าที่ดิน	↔	↔											๑,๐๐๐	
รวม													๓.๖๗๔	๗,๒๐๐

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ ประธาน
๑	วังแดง	แปลงใหญ่ข้าว ตำบล วังแดง	ข้าว	๓๑	๖๕๓.๕๐	นายสมหมาย ฤทธิ์จันทิก	๐๙๑๒๕๘๘๘๔๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

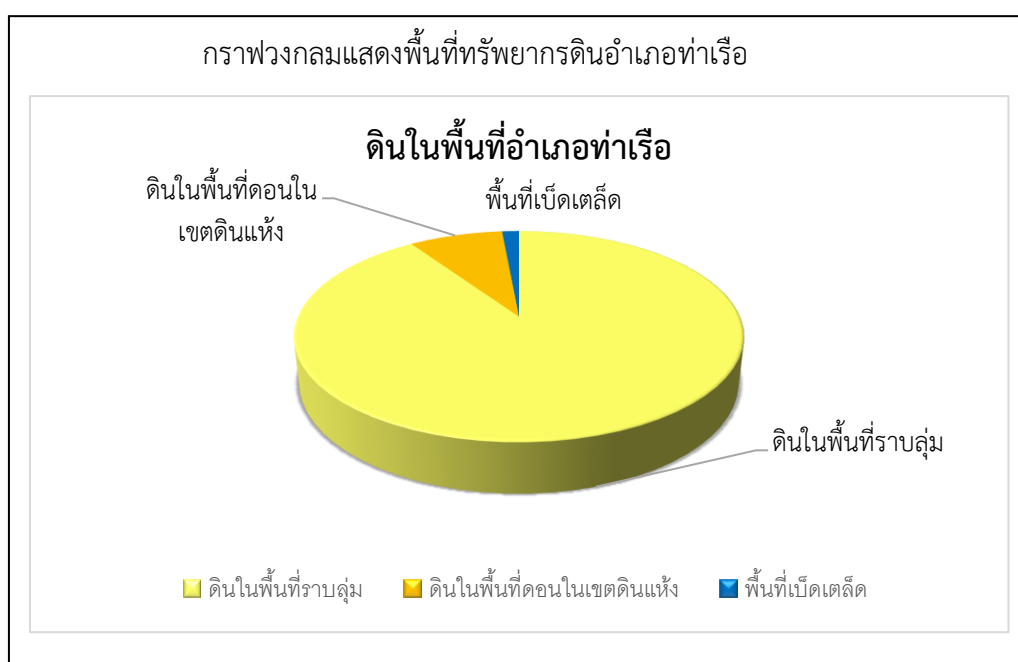
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอท่าเรือ เป็นดินดินในพื้นที่ราบลุ่ม จำนวน ๖๑,๖๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๔๘ รองลงมาคือ ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง จำนวน ๕,๔๙๔.๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๖ และ พื้นที่เบ็ดเตล็ด จำนวน ๙๘๗.๐๗ คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๔ ตามลำดับ

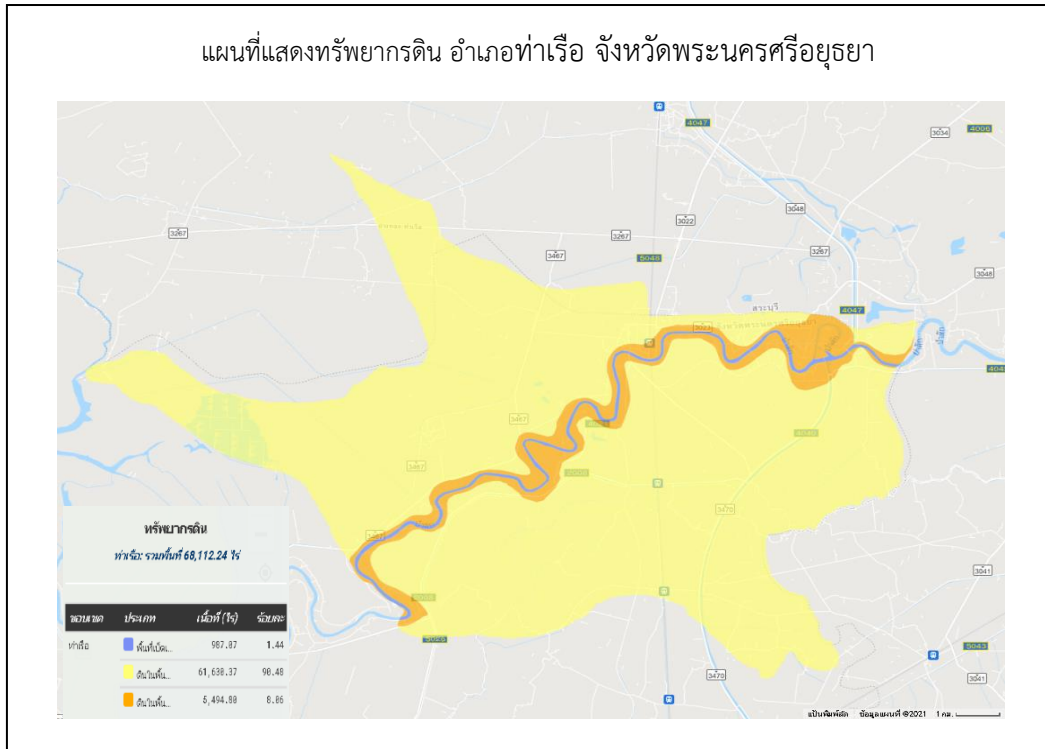
ตารางที่ ๒๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๕,๔๙๔.๘	๘.๐๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๙๘๗.๐๗	๑.๔๔
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๖๑,๖๓๐	๙๐.๔๘

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

รูปภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑)

รูปภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

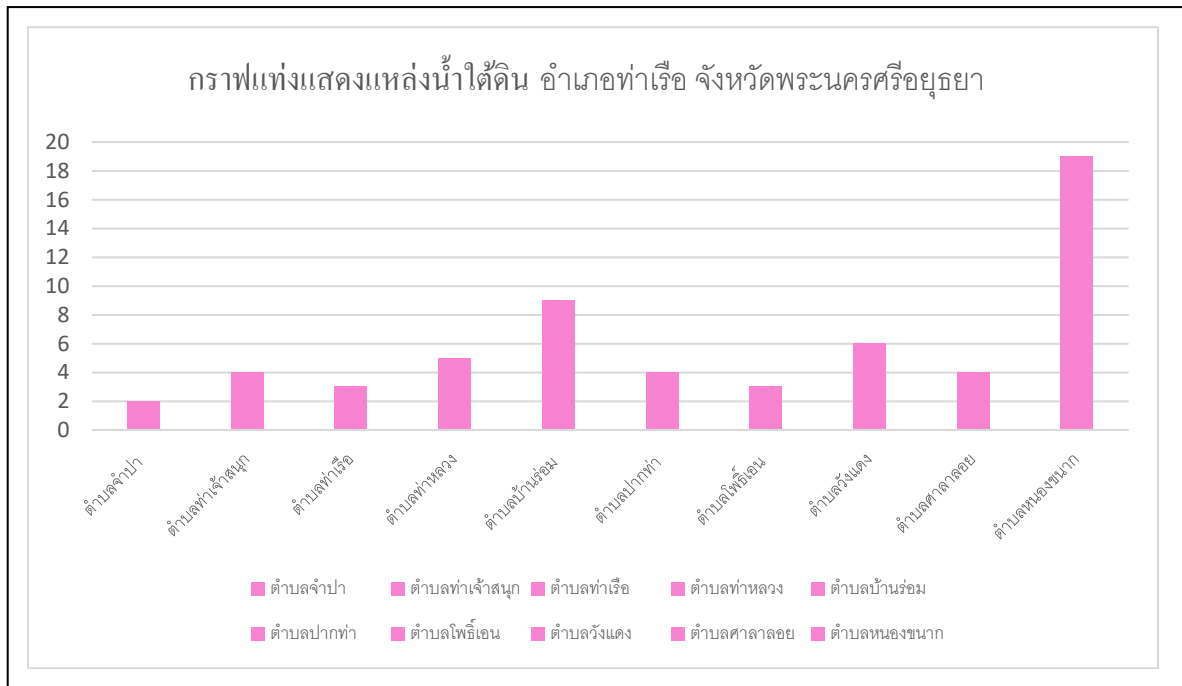
๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอท่าเรือ เป็นพื้นที่อาศัยคลองชลประทานในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๙.๓๕% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

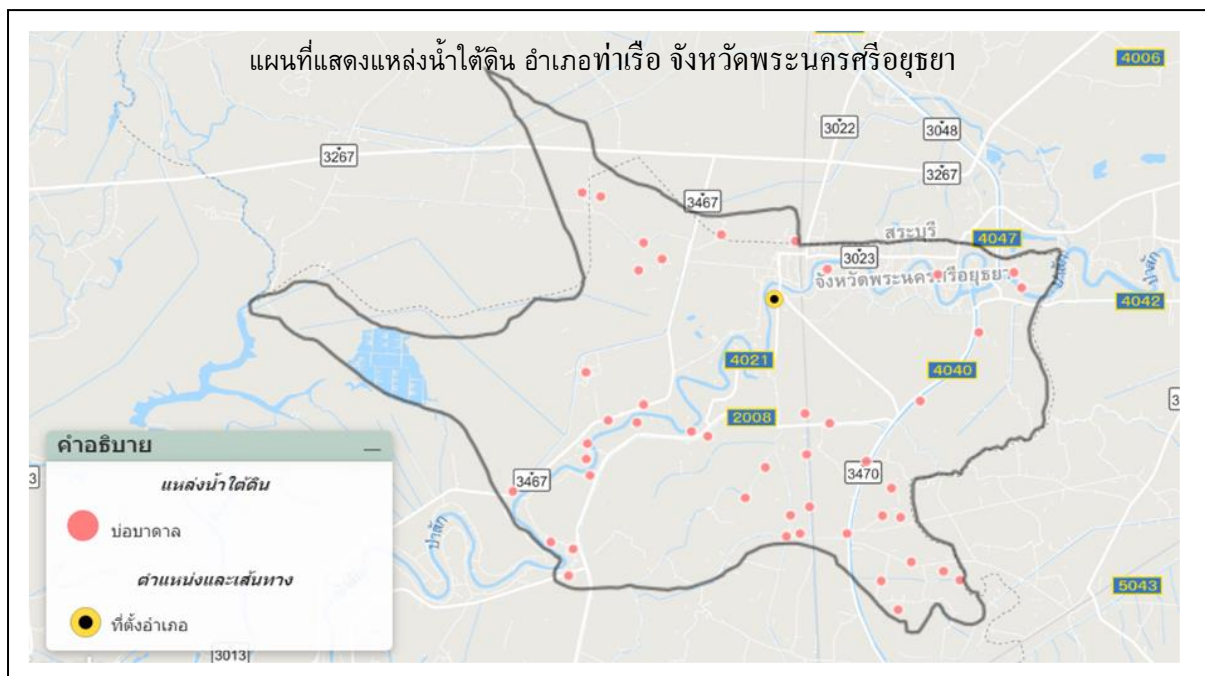
- แหล่งน้ำแม่น้ำ ๑ สาย คือแม่น้ำป่าสักชลสิทธิ์
- หนอง/สระ
- บ่อบาดาล

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น ๕๙ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลจำปา	จำนวน ๒ บ่อ
ตำบลท่าเจ้าสนุก	จำนวน ๔ บ่อ
ตำบลท่าเรือ	จำนวน ๓ บ่อ
ตำบลท่าหลวง	จำนวน ๕ บ่อ
ตำบลบ้านร่อม	จำนวน ๙ บ่อ
ตำบลปากท่า	จำนวน ๔ บ่อ
ตำบลโพธิ์เอน	จำนวน ๓ บ่อ
ตำบลวังแดง	จำนวน ๖ บ่อ
ตำบลศาลาลอย	จำนวน ๔ บ่อ
ตำบลหนองขนาก	จำนวน ๑๙ บ่อ

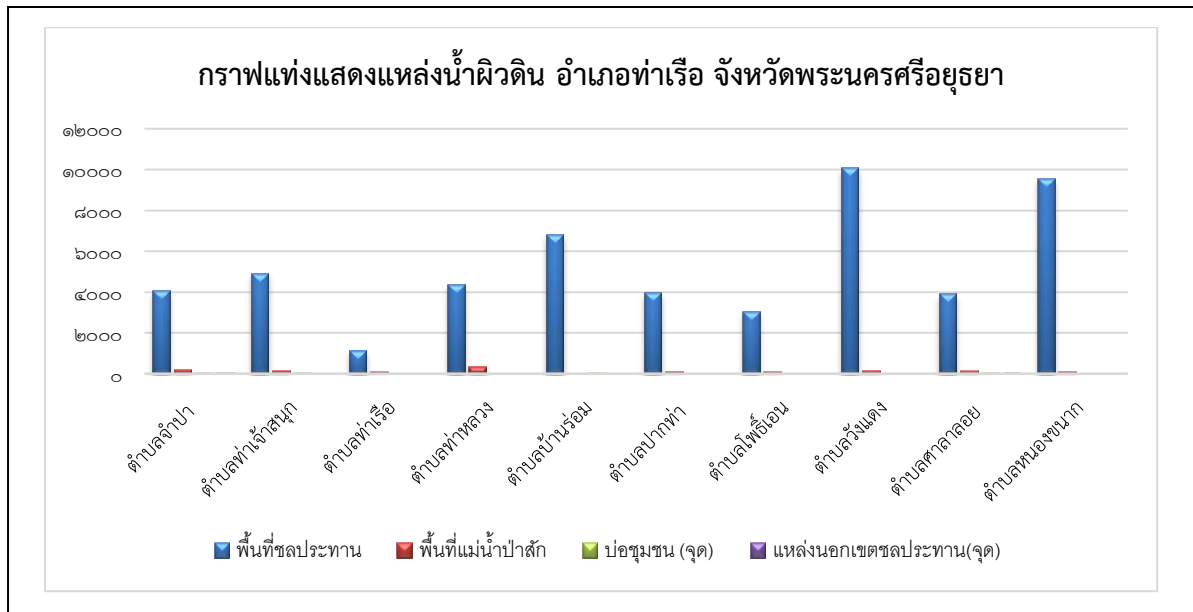

รูปภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

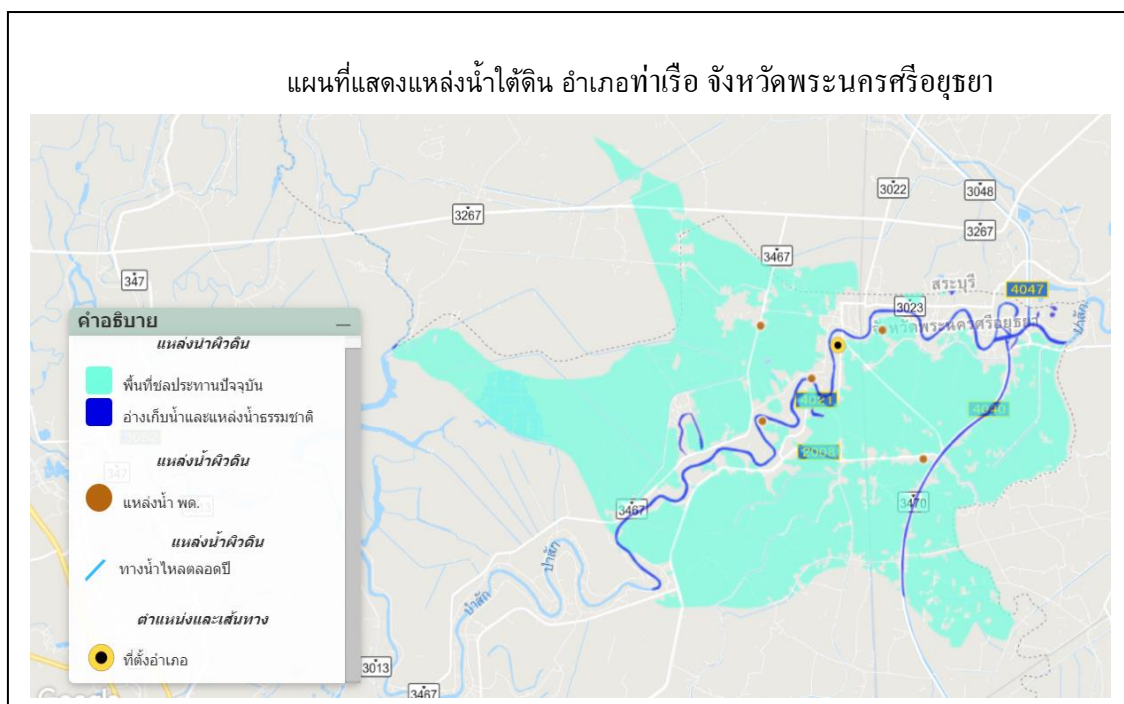

รูปภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

- แหล่งน้ำผิวดินได้แก่น้ำในแม่น้ำลำคลองทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอท่าเรือมีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน แหล่งน้ำจาก โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา จำนวน ๔ แห่ง แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๕ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน - แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ....-.... แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ....-.... แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน ....-.. แห่ง

รูปภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

รูปภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

๑.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

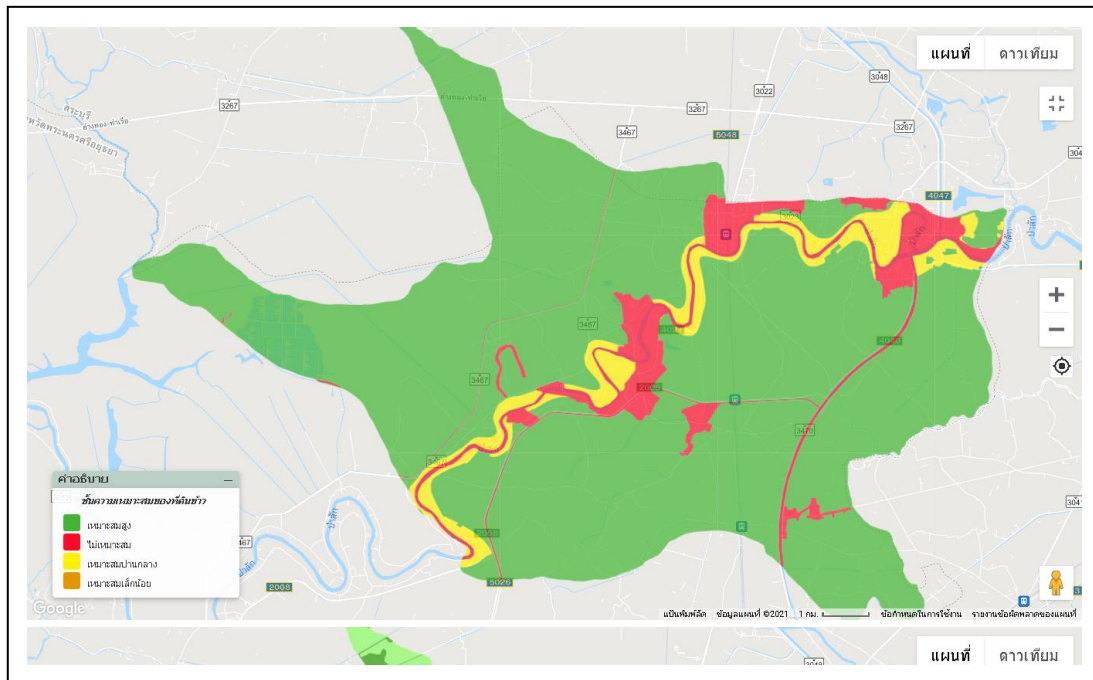
อำเภอท่าเรือมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๖๒,๓๐๕.๓๖ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๘,๘๙๒.๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๔๖ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓,๘๑๓.๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕,๔๐๖.๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๓

ตารางที่ ๒๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

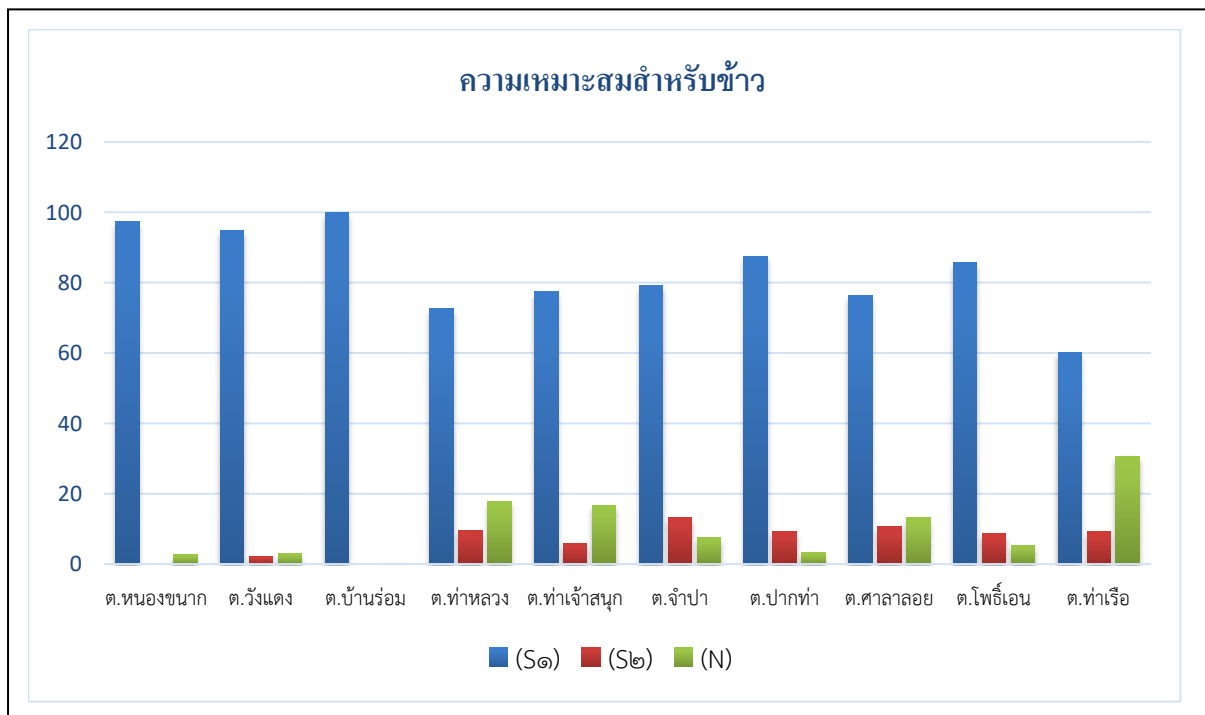
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๔๖,๕๙๓.๕๐ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอท่าเรือ	๕๘,๘๙๒.๒๗	๓,๘๑๓.๔๙	-	๕,๔๐๖.๕๙	๖๘,๑๑๒.๒๑
ต.หนองขนาก	๑๑,๐๑๑	-	-	๓๐๕.๖๖	๑๑,๓๑๖.๖๖
ต.วังแดง	๑๐,๗๗๗.๕	๒๔๓.๑๓	-	๓๓๓.๒๕	๑๑,๓๕๓.๘๘
ต.บ้านร่อม	๘,๐๙๒.๔๓	-	-	๑๖.๒	๘,๑๐๘.๖๓
ต.ท่าหลวง	๕,๐๕๑.๔๒	๖๗๓.๒๔	-	๑,๒๓๕.๒๘	๖,๙๕๙.๙๔
ต.ท่าเจ้าสนุก	๕,๔๑๒.๑๑	๔๑๔.๙๙	-	๑๑๖๗	๖,๙๔๔.๑
ต.จำปา	๕,๓๑๑.๒๑	๘๘๙.๔๔	-	๕๐๙.๒๒	๖,๗๐๙.๘๗
ต.ปากท่า	๔,๑๑๖.๖๙	๔๓๒.๘๓	-	๑๕๒.๓๔	๔,๗๐๑.๘๖
ต.ศาลาลอย	๔,๒๙๕.๕๑	๕๙๕.๒	-	๗๓๘.๕๗	๕,๖๒๙.๒๘
ต.โพธิ์เอน	๓,๓๗๘.๓๕	๓๔๕.๖๓	-	๒๑๒.๘๙	๓,๙๓๖.๘๗
ต.ท่าเรือ	๑,๔๔๖.๐๕	๒๑๙.๐๓	-	๗๓๖.๐๔	๒,๔๐๑.๑๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

รูปภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอท่าเรือ (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

รูปภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอท่าเรือ (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

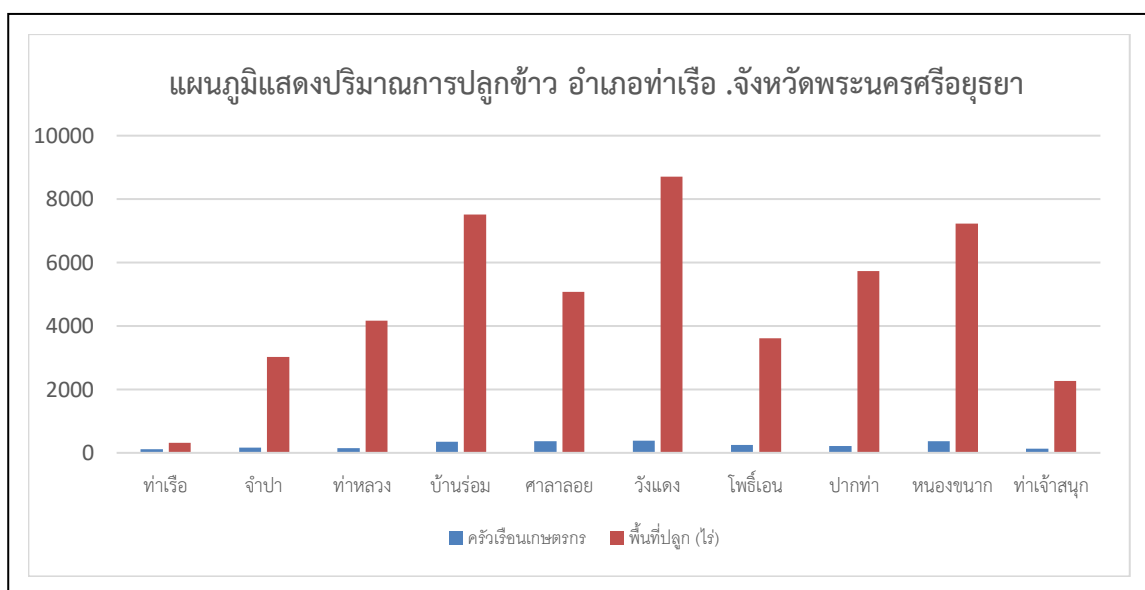
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอท่าเรือ มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๔๗,๖๕๔.๕๐ ไร่ ๒,๔๘๖ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลวังแดง จำนวน ๘,๗๑๓ ไร่ จำนวน ๒๘๕ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลบ้านร่อม จำนวน ๗,๕๒๑.๕๐ ไร่ ๓๔๔ ครัวเรือน และตำบลหนองขนก จำนวน ๗,๒๒๕.๐๐ ไร่ ๓๑๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าเรือ	๑๑๖	๓๒๐.๐๐	๓๒๐.๐๐	๒๔๓.๒๐	๗๖๐
จำปา	๑๗๐	๓,๐๒๐.๐๐	๓,๐๒๐.๐๐	๒,๒๙๕.๒๐	๗๖๐
ท่าหลวง	๑๔๗	๔,๑๖๙.๐๐	๔,๑๖๙.๐๐	๓,๑๖๘.๔๔	๗๖๐
บ้านร่อม	๓๔๕	๗,๕๒๑.๕๐	๗,๕๒๑.๕๐	๕,๗๑๖.๓๔	๗๖๐
ศาลาลอย	๓๕๙	๕,๐๗๓.๕๐	๕,๐๗๓.๕๐	๓,๘๕๕.๘๖	๗๖๐
วังแดง	๓๘๒	๘,๗๑๓.๐๐	๘,๗๑๓.๐๐	๖,๖๒๑.๘๘	๗๖๐
โพธิ์เอน	๒๕๕	๓,๖๑๓.๗๕	๓,๖๑๓.๗๕	๒,๗๔๖.๔๕	๗๖๐
ปากท่า	๒๑๘	๕,๗๓๙.๐๐	๕,๗๓๙.๐๐	๔,๓๖๑.๖๔	๗๖๐
หนองขนก	๓๖๔	๗,๒๒๕.๐๐	๗,๒๒๕.๐๐	๕,๔๙๑.๐๐	๗๖๐
ท่าเจ้าสนุก	๑๓๐	๒,๒๕๙.๗๕	๒,๒๕๙.๗๕	๑,๗๑๗.๔๑	๗๖๐
รวม	๒,๔๘๖	๔๗,๖๕๔.๕๐	๔๗,๖๕๔.๕๐	๓๖,๒๑๗.๔๒	๗๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ., พ.ศ.๒๕๖๔

รูปภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ., พ.ศ. ๒๕๖๔)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

สภาพการใช้เทคโนโลยีการผลิตตั้งแต่ปลูก ดูแลรักษา เก็บเกี่ยวผลผลิต การเตรียมดิน เหมือนการพรวนดินก่อนที่จะปลูกต้นไม้ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การไถตะ เป็นการไถครั้งแรกตามแนวยาวของพื้นที่นา จะช่วยพลิกดิน เพื่อให้ดินชั้นล่างได้ขึ้นมาสัมผัสอากาศรับออกซิเจน และเป็นการตากดินเพื่อทำลายวัชพืช โรคพืชบางชนิด การไถตะอาจจะไถหลังฝนตกเพื่อดินเกิดความชุ่มชื้น หรือใช้การวิดน้ำเข้านาแทนการปล่อยน้ำเข้านา นั้นต้องดูสภาพดินด้วยว่าควรปล่อยน้ำ มากน้อยเพียงใด การปล่อยน้ำเข้านาเพื่อทำให้ดินนึ่มชื้น จะได้ไถนาได้ง่ายขึ้น หลังจากไถตะแล้วจะตากดินเอาไว้ประมาณ ๑ - ๒ สัปดาห์

๒. การไถแปร หรืออาจเรียกว่าการตึน และคราด หลังจากที่ตากดินเอาไว้พอสมควรแล้ว การไถแปร จะช่วยพลิกดินที่กลบไว้เอาขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อทำลายวัชพืชที่ขึ้นใหม่ และเป็นการย่อยดินให้มีขนาดเล็กลงเหมาะแก่การเจริญเติบโตของข้าว ทั้งยังเป็นการปรับระดับพื้นที่ให้มีความสม่ำเสมอ เพื่อสะดวกในการควบคุมดูแลการให้น้ำ ทั้งนี้จำนวนครั้งของการไถแปรขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณของวัชพืช ลักษณะดิน และระดับน้ำ

การใช้พันธุ์ข้าว เนื่องด้วยพื้นที่ปลูกข้าวในอำเภอนำเรือ เป็นพื้นที่ที่อยู่เขตในชลประทานทั้งหมดพันธุ์ข้าวส่วนใหญ่ที่เกษตรกรนิยมใช้จะเป็นพันธุ์ข้าวที่ไม่ไวต่อช่วงแสงเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีบางรายที่ยังคงใช้พันธุ์ข้าวที่ไวต่อช่วงแสง ดังนี้

พันธุ์ กข๓๑ (พทุมธานี ๘๐) เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๑๑ - ๑๑๘ วัน ทรงกอตั้ง ต้นแข็งไม่ล้มง่าย ใบสีเขียว กาบใบสีเขียว ใบธงตั้ง คอรวงยาว เมล็ดข้าวเปลือกสีฟางไม่มีหาง ข้าวกลี้ยงสีขาว เป็นท้องไข่น้อย รูปร่างเรียวย ระยะเวลาพักตัวของเมล็ดพันธุ์ประมาณ ๕ สัปดาห์ ผลผลิตเฉลี่ย ๗๓๘ - ๗๔๕ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น คุณภาพเมล็ดทางกายภาพสม่ำเสมอกว่าพันธุ์สุพรรณบุรี ๑ ต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดหลังขาว ค่อนข้างต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคขอบใบแห้ง โรคใบจุดสีน้ำตาล และโรคเมล็ดด่าง ทรงกอตั้ง ต้นแข็ง ไม่ล้มง่าย ผลผลิตสูงกว่าผลผลิตของพันธุ์สุพรรณบุรี ๑ ประมาณร้อยละ ๕

ข้อควรระวัง อ่อนแอต่อโรคไหม้ โรคใบหงิก และโรคใบสีส้ม

พันธุ์ กข๔๑ เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง ความสูงประมาณ ๑๐๔ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยว ๑๐๕ วัน กอตั้ง ต้นแข็ง ใบและกาบใบสีเขียว ใบธงตั้งตรง คอรวงโผล่พ้นจากกาบในธงเล็กน้อย ยอดเกสรตัวเมียสีขาว เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง เปลือกเมล็ดมีขนสั้น รูปร่างเรียวย คุณภาพการสีดีได้ข้าวเต็มเมล็ด ระยะเวลาพักตัวของเมล็ดพันธุ์ประมาณ ๙ - ๑๐ สัปดาห์ ผลผลิตประมาณ ๗๒๒ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ผลผลิตสูงกว่า สุพรรณบุรี ๑ และชัยนาท ๑ แต่ไม่แตกต่างจากพิษณุโลก ๒ ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และโรคไหม้ คุณภาพเมล็ดทางกายภาพดีเป็นข้าวเจ้าเมล็ดยาวเรียวย ท้องไข่น้อย คุณภาพการสีดีสามารถสีเป็นข้าวสาร ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ได้

ข้อควรระวัง อ่อนแอต่อโรคขอบใบแห้ง ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในระดับสูงเกินไปจะทำให้เกิดโรครุนแรง

พันธุ์ กข๔๙ เป็นข้าวเจ้านาสวนไม่ไวต่อช่วงแสง ต้นสูงประมาณ ๘๐ - ๘๙ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยว ๑๐๒ - ๑๐๗ วัน ทรงกอตั้ง ใบสีเขียวเข้ม ใบธงตั้ง รวงแน่นปานกลาง ระแงะถี่ คอรวงสั้น ฟางแข็ง เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง ผลผลิตเฉลี่ย ๗๓๓ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ผลผลิตสูง สามารถให้ผลผลิตสูงถึง ๙๓๙ กิโลกรัมต่อไร่ ผลิตเป็นข้าว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ชั้น ๑ ได้ ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และโรคไหม้

พันธุ์ กข๕๗ เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง สูงประมาณ ๑๑๕ - ๑๒๐ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยว ๑๐๗ - ๑๑๐ วัน ลักษณะกอตั้ง ลำต้นค่อนข้างแข็ง ใบสีเขียว มุมปลายใบตั้งตรง รวงแน่นปานกลาง คอรวงใต้อ่อน เมล็ดร่วงง่าย ผลผลิตเฉลี่ย ๗๑๔ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ศักยภาพการให้ผลผลิตสูงถึง ๑,๑๖ กิโลกรัมต่อไร่

พันธุ์ ปทุมธานี๑ เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง สูงประมาณ ๑๐๔ - ๑๓๓ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๐๔ - ๑๒๖ วัน ทรงกอตั้ง ใบสีเขียวมีขน กาบใบและปล้องสีเขียว ใบธงยาวทำมุม ๔๕ องศากับคอรวง รวงอยู่ใต้ใบธง เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง มีขน มีหางเล็กน้อย ระยะพักตัวของเมล็ดประมาณ ๓ - ๔ สัปดาห์ คุณภาพข้าวสุกนุ่มเหนียว มีกลิ่นหอมอ่อน ผลผลิตประมาณ ๖๕๐ - ๗๗๔ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ผลผลิตสูง คุณภาพเมล็ดคล้ายพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังขาว ต้านทานโรคไหม้ และโรคขอบใบแห้ง

ข้อควรระวัง ค่อนข้างอ่อนแอต่อเพลี้ยจักจั่นสีเขียว โรคใบหงิก และโรคใบสีส้ม

พันธุ์ เจ๊กเซย๑ เป็นข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง สูงเฉลี่ย ๑๖๐ - ๑๗๐ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๕๐ วัน ทรงกอตั้ง ใบสีเขียว ใบธงหักลง คอรวงยาว เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง ขนสั้น ระยะพักตัวของเมล็ดพันธุ์ประมาณ ๖ - ๗ สัปดาห์ ผลผลิตประมาณ ๘๑๒ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ข้าวสารมีคุณภาพดีแบบข้าวเสาไห้ หุงขึ้นหม้อ ร่วนเป็นตัวไม่เกาะกัน เนื้อสัมผัส จากการชิมค่อนข้างแข็ง แต่มีความนุ่มไม่แข็งกระด้าง สามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เส้นและขนมได้ดี สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงเรื่องน้ำท่วม เนื่องจากเป็นข้าวต้นสูง และทนน้ำท่วมได้ดีกว่าข้าวไม่ไวแสงในพื้นที่เดียวกัน

ข้อควรระวัง ไม่ต้านทานต่อโรคไหม้ โรคขอบใบแห้ง และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

วิธีการปลูกข้าว สามารถแบ่งออกเป็นหลายวิธีดังนี้

๑. การทำนาหว่าน เป็นการปลูกข้าวโดยการหว่านเมล็ดลงไปในพื้นที่เตรียมพื้นที่ไว้แล้วโดยตรงเป็นวิธีที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากประหยัดแรงงานและเวลา โดยแบ่งเป็น ๒ วิธี ดังนี้

- การหว่านน้ำตม เป็นวิธีที่เกษตรกรนิยมมากที่สุดเนื่องจากอยู่ในเขตชลประทาน โดยหลังจากเตรียมดินเป็นที่อกดีแล้ว ระบายน้ำออกหรือให้เหลือน้ำข้างบนน้อยที่สุด นำเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ถูกเพาะให้งอกมีขนาดตุ่มตา (มีรากงอกประมาณ ๑ - ๒ มิลลิเมตร) หว่านลงในนา แล้วคอยควบคุมการให้น้ำ

- การหว่านสำรวย เป็นการหว่านข้าวแห้งเพื่อคอยฝน ซึ่งเกษตรกรจะนิยมใช้วิธีการนี้เมื่อเกิดภัยแล้งไม่มีน้ำพอที่จะทำการเพาะปลูกแต่เนื่องจากอยู่ในช่วงที่เหมาะสมแก่การทำนาปี จึงได้ทำการหว่านข้าวแห้งเพื่อรอฝนตั้งในปี ๒๕๕๘ - ปี ๒๕๕๙ ที่น้ำชลประทานมีไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก โดยหลังจากการไถแปร ครั่งสุดท้ายแล้วหว่านเมล็ดข้าวลงไป โดยไม่ต้องคราดกลบเมล็ดจะตกลงไปอยู่ในระหว่างก้อนดิน เมื่อฝนตกลงมาเมล็ดข้าวจะงอกขึ้นมา หรือหลังจากการหว่านข้าวแห้งแล้วมีการคราดหรือไถกลบ

๒. การทำนาดำ เป็นวิธีการทำนาที่มีการนำเมล็ดข้าวไปเพาะในแปลงที่เตรียมไว้ (แปลงกล้า) ให้งอกเป็นต้นกล้า แล้วถอนต้นกล้าไปปักดำในกระถางนาที่เตรียมไว้ และมีการดูแลรักษาจนให้ผลผลิต ซึ่งส่วนมากแล้วเกษตรกรนิยมซื้อกล้าที่เพาะไว้แล้วมาปักดำเลย โดยเกษตรกรส่วนมากที่ทำนาดำจะเป็นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์กับกรมการข้าว หรือสหกรณ์การเกษตร วิธีการทำนาดำมีดังนี้

- การตกกล้า (ใช้ถาดเพาะกล้า) การเตรียมต้นกล้าให้แข็งแรงต้องเตรียมเมล็ดพันธุ์ที่บริสุทธิ์ปราศจากสิ่งเจือปนมีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูง ปราศจากการทำลายของโรคและแมลง นำเมล็ดข้าวที่เตรียมไว้บรรจุในภาชนะ เช่น กระจอบป่าน หรือถุงผ้า ไปแช่ในน้ำสะอาดนานประมาณ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมง บ่มข้าวโดยนำข้าวขึ้นจากน้ำให้สะเด็ดน้ำเป็นเวลา ๑ คืน ให้ข้าวแตกตุ่มตาประมาณ ๑ มิลลิเมตร อุณหภูมิในการบ่มไม่ควรต่ำกว่า ๑๐ องศาเซลเซียส และไม่สูงกว่า ๔๐ องศาเซลเซียส ใส่วัสดุเพาะกล้า เช่น ขี้เถ้ากลบหรือดินละเอียด ลงในถาดเพาะสูงประมาณ ๒๐ มิลลิเมตร ปาดวัสดุเพาะให้เสมอกันแล้วรดน้ำให้ชุ่ม โรยเมล็ดพันธุ์ที่เตรียมไว้ประมาณถาดละ ๑๘๐ - ๒๒๐ กรัมต่อถาด โรยวัสดุเพาะปิดหน้าประมาณ ๓ - ๕ มิลลิเมตร ซ่อนถาดบ่มไว้ในที่ร่มประมาณ ๒ คืน จนกล้าเริ่มงอก ย้ายถาดไปไว้ในแปลงที่มีความชื้นโดยยังไม่ต้องใส่ปุ๋ย จนวันที่ ๓ ค่อยปล่อยน้ำเข้าแปลงให้น้ำสูงครึ่งขอบถาดเพาะกล้าใช้ระยะเวลาประมาณ ๑๘ วัน กล้าจะพร้อมนำไปปลูก ก่อนนำกล้าออกจากแปลงเพาะควรระบายน้ำออกให้แปลงแห้งประมาณ ๒ - ๓ วัน เพื่อให้ต้นกล้าแข็งแรง รากเหนียว ไม่หักเสียหายง่ายขณะปักดำ

- การปักดำ ควรทำเป็นแถวเป็นแนวซึ่งจะง่ายต่อการกำจัดวัชพืช การใส่ปุ๋ย การพ่นยากำจัดโรคแมลง และยังทำให้ข้าวแต่ละกอมีโอกาสได้รับอาหารและแสงแดดอย่างสม่ำเสมอ ระยะปักดำระหว่างแถว และระหว่างกอ ๒๐x๒๐ เซนติเมตร หรือ ๒๐x๒๕ เซนติเมตร ในข้าวไม่ไวแสง และ ๒๕x๒๕ เซนติเมตร ในข้าวไวแสง ปักดำจั้มละ ๓ - ๕ ต้น ลึกประมาณ ๓ - ๕ เซนติเมตร อายุกล้าที่เหมาะสมสำหรับปักดำควรมีอายุประมาณ ๒๐ - ๒๕ วัน ในข้าวไม่ไวแสง และ ๒๕ - ๓๐ วัน ในข้าวไวแสง ระดับน้ำในการปักดำควรมีระดับน้ำในนาอย่างน้อยที่สุดเพียงแค่คลุมผิวดิน หรือลึกประมาณ ๑ ฝ่ามือ (๑๐ เซนติเมตร) เพื่อป้องกันวัชพืชและประคองต้นข้าวไว้ไม่ให้ล้ม ซึ่งโดยส่วนมาก ในปัจจุบันจะนิยมใช้รถปักดำนา

การดูแลรักษา สามารถแบ่งออกเป็นการใช้ปุ๋ย และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดังนี้

๑. การใช้ปุ๋ย เกษตรกรในอำเภอท่าเรือมีทั้งที่ใช้ปุ๋ยเคมีเพียงอย่างเดียว และใช้ปุ๋ยชีวภาพร่วมด้วย โดยปุ๋ยส่วนมากที่ใช้ ได้แก่

- ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ในครั้งที่ ๑ เป็นปุ๋ยรองพื้น ในอัตรา ๒๕ - ๓๐ กก./ไร่ ประมาณ ๒๐ - ๓๐ วัน หลังต้นข้าวงอก และในบางครั้งเกษตรกรใส่ในครั้งที่ ๒ ด้วย ในอัตรา ๑๕ กก./ไร่ ในระยะ ๓๐ วัน ก่อนข้าวออกดอก

- ปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ ใส่ในครั้งที่ ๒ เป็นปุ๋ยแต่งหน้า ในอัตรา ๑๐ - ๑๕ กก./ไร่ ในระยะ ๓๐ วัน ก่อนข้าวออกดอก

- ปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรกรจะหว่านถั่วเขียวไว้ก่อนที่ฝนจะเริ่มตก และทำการไถกลบเมื่อทำการไถตะ เพื่อเตรียมทำนา

- ฮอร์โมนไข่ ใช้ในอัตรา ๑ ซ่อนโต๊ะ ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นได้ตั้งแต่ข้าวอายุ ๖๐ วันขึ้นไป จะทำให้ต้นข้าวมีความสมบูรณ์ ถ้าฉีดพ่นในช่วงที่ข้าวเริ่มตั้งท้อง ทุกสัปดาห์ รวงจะมีขนาดใหญ่ เมล็ดสมบูรณ์ มีความแข็งแรงต้านทานโรค

๒. การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรส่วนใหญ่ในอำเภอท่าเรือยังคงใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช แต่ยังมีบางส่วนที่ใช้การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ดังนี้

- การใช้ชีววิธี คือ การใช้สิ่งมีชีวิตที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เพื่อช่วยในการควบคุมศัตรูพืช ซึ่งส่วนมากจะเป็นเชื้อจุลินทรีย์ ได้แก่ เชื้อราบิวเวอร์เรีย เชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อราเมตาไรเซียม

- การใช้วิธีกล คือ การใช้เครื่องมือกลต่างๆช่วยในการกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ การตัดใบข้าวเพื่อป้องกันเชื้อโรคและแมลงศัตรูพืช

- การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช สารเคมีกำจัดโรคพืช การกำจัดวัชพืช ซึ่งการใช้จะใช้ในช่วงที่เกิดการระบาดรุนแรง และใช้อย่างถูกวิธี เพื่อไม่ให้สารพิษตกค้างทั้งในร่างกายเกษตรกร และในผลผลิต

การใช้เครื่องจักรกล เครื่องจักรกลส่วนมากที่ใช้กันเป็นประจำคือ รถไถนา เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นปุ๋ยและยา นอกจากนี้จะมีเครื่องดำนา เครื่องหยอดเมล็ดข้าวвок ซึ่งจะใช้กันในกลุ่มเกษตรกรที่สนใจเท่านั้น

การเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยส่วนมากแล้วจะจ้างรถเพื่อมาเก็บเกี่ยวข้าวเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งปัญหาที่ตามมาโดยมากคือ เมื่อปลูกครั้งต่อไปจะมีการปะปนของหญ้าและข้าววัชพืช

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอท่าเรือ มีการปลูกข้าว ดังนี้

ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี				←			△			→		
ข้าวนาปรัง	←		▽					←		▽	←	△

สัญลักษณ์   ←→ ช่วงฤดูปลูก   △ ปลูกสูงสุด
                          ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว   ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ.๒๕๖๔)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอท่าเรือ มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนผลิตข้าว เป็นเงิน ๔,๔๐๓ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๐/๖๑ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	บาท/ไร่
๑	ค่าเตรียมดิน (ไถ/ตีดิน ๒๐๐ บาท, ย่ำ+ลูปเทือก+ซักร่อง ๒๒๐ บาท)	๔๒๐.๐๐
๒	ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (อัตรา ๒๕ กก./ไร่)	๔๕๐.๐๐
๓	ค่าจ้างปลูก (หวาน/ดำ/หยอด)	๖๕.๐๐
๔	ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	๑๔๓.๐๐
๕	ค่าจ้างฉีดสารเคมีกำจัดวัชพืช ๒ ครั้ง	๑๓๐.๐๐
๖	ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ สูตร ๔๖-๐-๐ หรือ ๔๖-๐-๐+๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่	๓๕๐.๐๐
๗	ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่	๓๑๕.๐๐
๘	ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๓ สูตร ..... อัตรา ..... กก./ไร่	-
๙	ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยหมัก/ ปุ๋ยคอก) อัตรา ..... กก./ไร่	-
๑๐	ค่าจ้างใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง (รวมปุ๋ยเคมีและอินทรีย์)	๑๓๐.๐๐
๑๑	ค่าสารบำรุงต่างๆ เช่น ฮอร์โมน น้ำหมัก ฯลฯ	๑๒๐.๐๐
๑๒	ค่าจ้างใส่สารบำรุงต่างๆ ๒ ครั้ง	๑๓๐.๐๐

ที่	รายการ	บาท/ไร่
๑๓	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๕๙.๐๐
๑๔	ค่าจ้างฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๑ ครั้ง	๖๕.๐๐
๑๕	ค่าสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	-
๑๖	ค่าจ้างฉีดสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๑ ครั้ง	-
๑๗	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ต่อรอบการผลิต) ๑๒ ลิตร	๓๐๐.๐๐
๑๘	ค่าไฟฟ้า (ต่อรอบการผลิต)	-
๑๙	ค่าทำความสะอาดแปลง (ตัดหญ้า....)	-
๒๐	ค่าซ่อมข้าว	-
๒๑	ค่ากำจัดพันธุ์ปน (ข้าวดีด/วัชพืช) ..... ครั้ง	-
๒๒	ค่าเก็บเกี่ยว	๔๕๐.๐๐
๒๓	ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี	๗๖.๐๐
๒๔	ค่าเช่านา (ต่อรอบการผลิต)	๑,๒๐๐.๐๐
๒๕	อื่นๆ (ระบุ)	-
๒๖	รวมต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	๔,๔๐๓.๐๐
๒๗	ผลผลิต (กก./ไร่)	๗๖๐.๐๐
๒๘	ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)	๗.๘๐
๒๙	รายได้ (บาท/ไร่)	๕,๙๒๘.๐๐
๓๐	กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)	๑,๕๒๕.๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

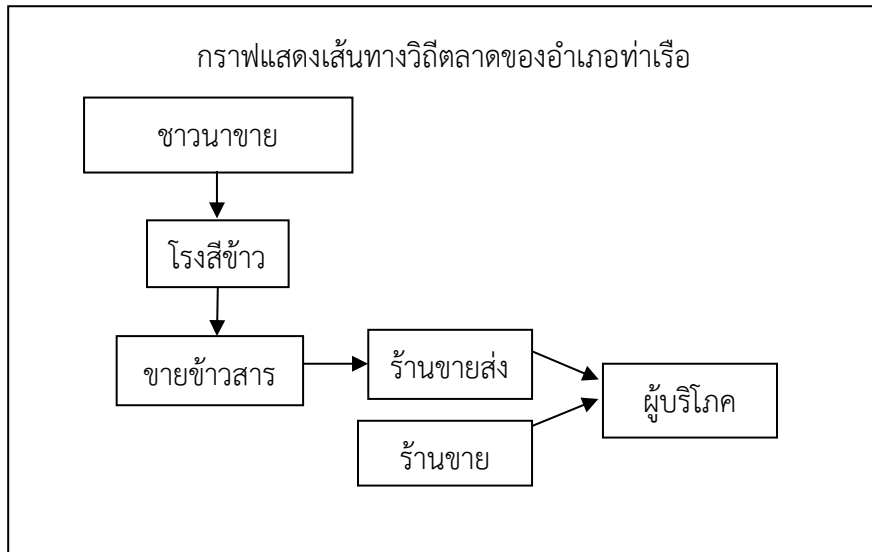
ผลผลิตข้าวที่ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง เช่น เก็บไว้บริโภคเองในครัวเรือน ใช้ทำพันธุ์ข้าวปลูก หรือจำหน่ายให้กับโรงสี รายละเอียดดังนี้

- ใช้บริโภคในครัวเรือน ๔,๗๗๙,๘๓ ตัน/ปี
- ใช้ทำพันธุ์ ๑,๖๒๐.๘๓ ตัน/ปี
- จำหน่ายให้โรงสี ๔๐๘,๘๐๐ ตัน/ปี

รวมปริมาณความต้องการผลผลิต (Demand) ๔๑๕,๒๐๐.๖๖ ตัน/ปี จะเห็นว่าผลผลิตส่วนใหญ่จะส่งจำหน่ายให้กับโรงสี ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นโรงสีที่อยู่ในพื้นที่เนื่องจากค่าขนส่งถูก จะมีส่วนน้อยมากที่จะขายให้กับโรงสีนอกพื้นที่ หรือจูดรับซื้อย่อยซึ่งจะเป็นส่วนที่อยู่ติดกับเขตจังหวัดอื่น

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

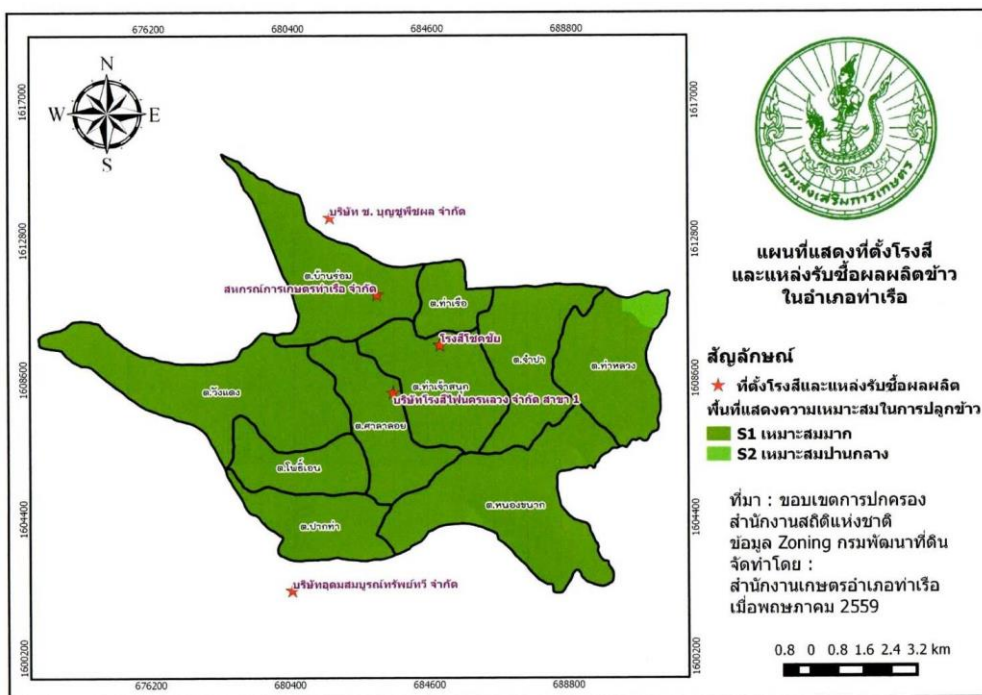
เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ส่วนใหญ่เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วจะจำหน่ายข้าวเปลือกให้กับโรงสีที่อยู่ใกล้เคียง

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

แหล่งรับซื้อผลผลิต อำเภอท่าเรือมีจุดรับซื้อผลผลิตข้าวในพื้นที่ ประมาณ ๔ - ๕ แห่ง แต่มีบางแห่งที่ปิดกิจการ และบางแห่งเพิ่มกำลังการผลิต

อำเภอท่าเรือ มีโรงสี รวม ๔ แห่ง ได้แก่ บริษัทโรงสีไพนครหลวง จำกัด สาขา ๑, บริษัท ข. บุญชูพืชผล จำกัด, โรงสีโชคชัย และสหกรณ์การเกษตรท่าเรือจำกัด

รูปภาพที่ ๓๐ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอท่าเรือ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๕๗)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอท่าเรือ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๑๐ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑๘ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต
ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสมหมาย ฤทธิ์จันทิก	๔	วังแดง	ท่าเรือ	๒๕๕๙	ศตปช.
๒	นายเฉลิมพล พรหมศิลป์	๘	จำปา	ท่าเรือ	๒๕๕๙	ศจช.
๓	นางสร้อยแก้ว ลิ้มมาลัย	๘	จำปา	ท่าเรือ	๒๕๕๙	ทำนา, ปลุกพืชผัก
๔	นางสาวธามปริญา แจ้งวิจิตร	๔	โพธิ์เอน	ท่าเรือ	๒๕๕๙	ปลุกพืชผัก
๕	นายธีรศักดิ์ อาบชาติ	๘	หนองขนาก	ท่าเรือ	๒๕๕๙	เลี้ยงกระบือ, เกษตร
๖	นายสมเจตน์ โมรวางษ์	๕	ศาลาลอย	ท่าเรือ	๒๕๕๙	เกษตรผสมผสาน
๗	นางจำรูญ พันผูก	๘	ปากท่า	ท่าเรือ	๒๕๕๙	ทำนา
๘	นายสยาม แจ่มจำรัส	๖	บ้านร่ม	ท่าเรือ	๒๕๕๙	เกษตรผสมผสาน
๙	น.ส.ณัฐพัทธ์ อยู่รอด	๓	วังแดง	ท่าเรือ	๒๕๕๙	เพาะเลี้ยงเห็ด
๑๐	นายสุวิน กฤษสุริยา	๒	วังแดง	ท่าเรือ	๒๕๕๙	ศพก. / ศจช.
...						

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๐)

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดิน	- สภาพดินเสื่อมโทรม	- จัดระบบการปลูกข้าวโดยควรปลูกข้าวเพียงปีละ ๒ ครั้ง เพื่อเป็นการพักดินหรืออาจปลูกพืชตระกูลถั่วในระหว่างพักการทำนา เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน	ทุกตำบล	
๒. น้ำ	- ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการทำการเกษตร	- ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่ใช้น้ำน้อย - บริหารจัดการน้ำเพื่อจัดสรรน้ำอย่างเป็นธรรม	ทุกตำบล	
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) <u>ข้าว</u> ๑. ข้าวมีราคาตกต่ำ	- ปริมาณผลผลิตมากเกินไปเกินความต้องการของตลาด	- ผลิตข้าวให้ตรงกับความต้องการของตลาด	ทุกตำบล	

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
๒. ปุ๋ยเคมีราคาแพง	- เนื่องจากมีความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตพืชจำนวนมากและต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ	- สนับสนุน ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และผลิตปุ๋ยอินทรีย์	ทุกตำบล	
๓. สารเคมีที่ใช้กำจัดศัตรูพืชมีราคาแพง	- เนื่องจากมีมีการนำเข้าจากต่างประเทศ และมีความต้องการใช้สารเคมีจำนวนมาก	- ช่วงฤดูนาปรังให้ปลูกพืชอย่างอื่นที่มีผลตอบแทนดีกว่า - ลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเนื่องจากมีราคาแพงและอาจทำให้แมลงที่มีประโยชน์ต่อระบบนิเวศน์ ในนาข้าวหายไป ให้หันมาใช้สารชีวภัณฑ์จำพวกเชื้อรา บิวเวอร์เรีย เชื้อราไตรโคเดอร์ม่า และสารชีวภัณฑ์ อื่นๆ แทน นอกจากสามารถผลิตขยายเชื้อได้เอง เพื่อลดต้นทุนแล้วยังปลอดภัยต่อตัวเองและผู้บริโภคอีกด้วย	ทุกตำบล	
๔. แมลงศัตรูพืช	พบการระบาดของแมลงห้ำหั่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และโรคไหม้ในนาข้าว	- ใช้แสงไฟฟาล่อแมลงและทำลายในช่วงที่มีการระบาด และใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียในการป้องกัน กำจัด	ทุกตำบล	

๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๔ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	<p>๑. มีพื้นที่เหมาะสมในการปลูกข้าว</p> <p>๒. พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน</p> <p>๓. มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรอยู่ในพื้นที่</p> <p>๔. แหล่งน้ำและระบบชลประทานได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๑. เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>๒. คุณภาพของผลผลิตยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด</p> <p>๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเจ้าของพื้นที่เอง</p> <p>๔. เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลัก</p> <p>๕. เกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องเทคโนโลยีการผลิต</p> <p>๖. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม</p>
โอกาส (O)	SO	WO
<p>๑. รัฐบาลให้การสนับสนุนและความสำคัญกับภาคการเกษตรมาโดยตลอด</p> <p>๒. ผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยและสินค้าเกษตรอินทรีย์</p> <p>๓. อยู่ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>๔. มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานภาคีในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส (รุก เพิ่มขยาย)</p> <p>๑. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยและได้มาตรฐาน</p> <p>๒. การจัดการระบบการผลิตให้เหมาะสม</p>	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส (ปรับปรุงตนเอง)</p> <p>๑. การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต</p> <p>๒. การใช้เทคโนโลยีประยุกต์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>๓. เพิ่มศักยภาพวิสาหกิจชุมชน</p>
ภัยคุกคาม (T)	ST	WT
<p>๑. ราคาปัจจัยการผลิตค่อนข้างสูง</p> <p>๒. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน</p> <p>๓. ตลาดรองรับสินค้าในพื้นที่มีไม่เพียงพอ</p> <p>๔. การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช</p> <p>๕. การประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติภัยแล้ง และอุทกภัย</p> <p>๖. เกษตรกรนิยมใช้สารเคมี เป็นหลักในการแก้ปัญหา</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม (รักษาสถานภาพ)</p> <p>๑. การจัดการปัจจัยการผลิต (เครื่องมือ, อุปกรณ์, พันธุ์, ปุ๋ย ฯลฯ)</p> <p>๒. การจัดการดิน</p> <p>๓. การจัดการน้ำ</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรับ ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม (เล็ก หลีกเลี่ยง หนี)</p> <p>๑. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช</p> <p>๒. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำงานการเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช และโรค</p>

๗. อัตราค่าเช่าสูงไม่สมดุลกับราคาผลผลิตในปัจจุบัน		ระบาดของพืช) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย
---	--	--

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ พัฒนาสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP

๑.๒ ผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด “ การตลาดนำการผลิต ”

๑.๓ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรต้นแบบและเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเกิดการกระจาย

ความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒.๒ สนับสนุนส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ การจัดการปัจจัยการผลิต (เครื่องมือ, อุปกรณ์, พันธุ์, ปุ๋ย ฯลฯ)

๓.๒ ส่งเสริมการจัดการดิน น้ำ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

๔.๒ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำงานเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช และโรคระบาดของพืช) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย

บทที่ ๓

ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๑. พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๑.๑ ข้าว

๑) เป้าประสงค์

๑.๑) เกษตรกรมีความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร

๑.๒) เกษตรกรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืน

๒) แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร

๒.๑.๑) พัฒนาการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตร

๒.๑.๒) ส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารจัดการศัตรูพืช

๒.๑.๓) ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและการเขตกรรม

๒.๑.๔) ส่งเสริมด้านการตลาดและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ จัดอบรมการให้ความรู้ด้านการผลิตต้นทุนต่ำ สินค้าปลอดภัย และการแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษ (ตามระบบมาตรฐาน GAP) ผู้บริโภค

๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๒.๑ YSF

๑) เป้าประสงค์

สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร

๒) แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑) พัฒนาเกษตรกรเครือข่ายและสร้างความร่วมมือหน่วยงานภาคีในการส่งเสริม การเกษตร

๒.๑.๑) พัฒนาศักยภาพด้านการส่งเสริมการเกษตรแก่อาสาสมัครเกษตรกร หมู่บ้าน (อกม.)

๒.๑.๒) พัฒนาศักยภาพด้านการส่งเสริมการเกษตรแก่เกษตรกรรุ่นใหม่

๒.๑.๓) สร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรต้นแบบและเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเกิดการ กระจายความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าประสงค์

สร้างเครือข่ายและพัฒนาเกษตรกรให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒) แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและความยั่งยืนของภาคเกษตร

๒.๑.๑) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

๒.๑.๒) สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๑.๓) เสริมสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน

๒.๑.๔) ส่งเสริมระบบเกษตรกรรมในการสร้างความมั่นคงและยั่งยืนของภาคเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งในกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกรต่าง ๆ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว รั้วกินได้ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าประสงค์

เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานสู่สากล

๒) แนวทางการดำเนินงาน

ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยการรณรงค์ให้เกษตรกรไม่เผาตอซัง และมีการ

ปลูกพืชปุ๋ยสด

กลยุทธ์ที่ ๑ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำการเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช, โรคระบาดของพืช, ดินเสื่อมโทรม) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงคุณภาพดิน

โครงการที่ ๓ โครงการรณรงค์ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

ตารางที่ ๓๕ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุมหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ การผลิต สินค้า	๑. โครงการ ส่งเสริมและ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการ ลดต้นทุนการ ผลิตข้าว	เพื่อให้ เกษตรกรมี ความรู้และ สามารถลด ต้นทุนการ ผลิตข้าวอย่าง เหมาะสม	๑๐ ตำบล ๒๐ ราย ๑ แปลง ๑๐ ไร่ ๑ ครั้ง ๒๐ ราย ๑ ครั้ง ๒๐ ราย	๗๗ หมู่บ้าน ๑๐ ตำบล	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การลดต้นทุนตามแนวปฏิบัติ ๓ ลด ๑ เพิ่ม ๒ ปฏิบัติ ๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบ ด้านการลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๑๐ ไร่ ๓. จัดฝึกอบรมและศึกษาดู งานแปลงเกษตรกรที่ประสบ ผลสำเร็จการลดต้นทุนการ ผลิตข้าว ๔. ถ่ายทอดความรู้ด้านการ จัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยการจัดตั้งศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชนและจัดทำแปลง พยากรณ์และเตือนการระบาดของ ของศัตรูข้าว ๕. ติดตามและประเมินผล ๖. ประชาสัมพันธ์	-	-	๑๐ ตำบล ๒๐ ราย ๑ แปลง ๒๐ ไร่ ๑ ครั้ง ๒๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	๑๐ ตำบล ๒๐ ราย ๑ แปลง ๒๐ ไร่ ๑ ครั้ง ๒๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	๑๐ ตำบล ๑๐ ราย ๑ แปลง ๑๐ ไร่ ๑ ครั้ง ๒๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	๑๐ ตำบล ๑๐ ราย ๑ แปลง ๑๐ ไร่ ๑ ครั้ง ๒๐ ราย	๖,๐๐๐ บาท	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ ท่าเรือ

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ การผลิต สินค้า	๒. โครงการ ส่งเสริมการผลิต ข้าวปลอดภัย จากสารพิษ (ตามระบบ มาตรฐาน GAP) สู่ผู้บริโภค	เพื่อ พัฒนาการ ผลิตข้าวให้มี คุณภาพสูง มาตรฐาน สินค้าเกษตร ปลอดภัย (GAP	เกษตรกร ๒๐ ราย	๑๐ ตำบล	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการผลิตข้าว ปลอดภัยจากสารพิษด้วย ระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP ข้าว) ๓. จัดอบรมให้ความรู้ด้านการ ผลิตข้าวปลอดภัยและขั้นตอน การขอใบรับรองมาตรฐาน GAP รายบุคคล และให้ความรู้ด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่เข้า มาร่วมใช้กับการพัฒนาการ ผลิตข้าว ๔. ให้คำแนะนำ ติดตามและ ประเมินผล และร่วมแก้ปัญหา ของเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ ๖. สรุปผลและประเมินผล	-	-	๑ แปลง	๓,๐๐๐ บาท	๑ แปลง	๓,๐๐๐ บาท	๑ แปลง	๓,๐๐๐ บาท	๒ แปลง	๓,๐๐๐ บาท	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ ท่าเรือ

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุมหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	๑. โครงการ ฝึกอบรมเพื่อ พัฒนาและสร้าง เกษตรกรรุ่นใหม่	เพื่อสร้าง เกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาค การเกษตร	๑๐ ราย	๗๗ หมู่บ้าน ๑๐ ตำบล	๑.คัดเลือกเยาวชนที่มีอายุ ๑๘ - ๓๕ ปี ที่มีความสนใจใน อาชีพเกษตรกรรม ๒.จัดอบรมเยาวชนเกษตรกรใน ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้าน การเกษตรตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง (ตามความ ต้องการให้เกิดความเชี่ยวชาญ ๓.สร้างกลุ่มเครือข่าย เกษตรกรรุ่นใหม่	-	-	๑๐ ราย	๑,๕๐๐ บาท	๑๐ ราย	๑,๕๐๐ บาท	๑๐ ราย	๑,๕๐๐ บาท	๑๐ ราย	๑,๕๐๐ บาท	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ ท่าเรือ

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุมหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการ ส่งเสริมปรับปรุง คุณภาพดินให้ เหมาะสมกับ การปลูกพืช เศรษฐกิจ	๑. เพื่อให้ เกษตรกรมี ความรู้ความ เข้าใจและให้ ความสำคัญ ต่อการ ปรับปรุง คุณภาพดิน ๒. เพื่อลด ต้นทุนการ ผลิตให้แก่ เกษตรกรโดย การไม่เผาเศษ วัสดุ การเกษตรใน ไร่นา	๑๐ ตำบล ๒๐ ราย	๗๗ หมู่บ้าน ๑๐ ตำบล	๑.จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านการปรับปรุงคุณภาพดิน ประกอบด้วย - จัดกระบวนการเรียนรู้การ เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ - การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ ดิน - การใช้สารชีวภาพเพื่อการ ปรับปรุงดิน - การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด และอินทรีย์วัตถุ	-	-	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ ท่าเรือ

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุมหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๒. โครงการ ส่งเสริมการปลูก พืชปุ๋ยสดเพื่อ ปรับปรุง คุณภาพดิน	เพื่อให้ เกษตรกร ได้มีการ ปรับปรุงดิน อย่างจริงจัง	๑ ครั้ง ๒๐ ราย ๒๐๐ ไร่ ๒๐ ชุด	แปลงใหญ่ ๑ แปลง	๑. จัดงานรณรงค์ให้เกษตรกร ปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อการ ปรับปรุงดิน ๒. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ย สด แก่เกษตรกร รายละไม่เกิน ๑๐ ไร่ ๓. จัดทำแปลงสาธิตการไถ กลบตอซังข้าวและเศษวัสดุพืช ในไร่นาและจัดงานวันสาธิต การไถกลบ ๔. สนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ ย่อยสลายเศษวัสดุพืช	-	-	๑ ครั้ง	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ ครั้ง	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ ครั้ง	๒๐,๐๐๐ บาท	๑ ครั้ง	๒๐,๐๐๐ บาท	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ ท่าเรือ
	๓. โครงการ รณรงค์ลดการ เผาเศษวัสดุ การเกษตรในไร นา	เพื่อให้ เกษตรกร ตระหนักถึง ผลกระทบที่ เกิดจากการ เผาเศษวัสดุ การเกษตร และมลภาวะ สิ่งแวดล้อม	๘ ครั้ง ๒๔ ครั้ง	๑๐ ตำบล	๑. จัดงานรณรงค์ไม่เผาเศษ วัสดุการเกษตรในไร ๒. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ /สื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เดือนละ ๑ ครั้ง	-	-	๒ ครั้ง	๑๐,๐๐๐ บาท	๒ ครั้ง	๑๐,๐๐๐ บาท	๒ ครั้ง	๑๐,๐๐๐ บาท	๒ ครั้ง	๑๐,๐๐๐ บาท	

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
เสริมสร้าง ความมั่นคง และ ปลอดภัย ด้านอาหาร	๑. โครงการ ส่งเสริมการปลูก ผักสวนครัว รั้ว กินได้ ตามแนว ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	๑. เพื่อให้ ชุมชนมีความ มั่นคงและ ปลอดภัยด้าน อาหาร ๒. เพื่อ ส่งเสริมให้ เกษตรกร และกลุ่ม เกษตรกรมี ความรู้ความ เข้าใจ เกี่ยวกับ วิธีการปลูก ผักปลอด สารพิษ	๘๐ ราย	๑๐ ตำบล	๑. ให้ความรู้เรื่องการดำเนิน ชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	-	-	๒๐ ราย	๓,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๓,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๓,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๓,๐๐๐ บาท	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ ท่าเรือ
					๒. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก สวนครัว			๒๐ ราย	๔,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๔,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๔,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๔,๐๐๐ บาท	

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๑. **หลักการและเหตุผล** เนื่องด้วยในปัจจุบันต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีผลมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ยเคมี ค่าสารกำจัดศัตรูพืชและวัชพืช เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรจำเป็นต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งการลดต้นทุนการผลิตเป็นวิธีที่จะช่วยให้เกษตรกรลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอก เป็นวิธีการพึ่งพาตนเองอย่างแท้จริง

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกร
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้มีคุณภาพ
- ๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีสุขอนามัยที่ดีขึ้น

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินงาน

- ดำเนินงานในพื้นที่ ๑๐ ตำบล

๖. กิจกรรม

๑. ฝึกอบรมและศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จการลดต้นทุนการผลิตข้าว
๒. ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และจัดทำแปลงพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว
๓. จัดทำแปลงเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๑๐ ไร่
๔. สรุปการอบรม

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๓. จัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จการลดต้นทุนการผลิตข้าว
๔. ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และจัดทำแปลงพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว
๕. ติดตามและประเมินผล
๖. ประชาสัมพันธ์

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒	งบประมาณ	๖,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๓	งบประมาณ	๖,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๔	งบประมาณ	๖,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๕	งบประมาณ	๖,๐๐๐	บาท

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้การผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐาน
๒. เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทำให้คุณภาพผลผลิตดีขึ้น
๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษ (ตามระบบมาตรฐาน GAP)

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่ต้องผลิตข้าวให้ได้ปริมาณมากทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีในการกำจัดแมลงและศัตรูพืช และใช้ปุ๋ยเคมีในการเร่งผลผลิต ทำให้ผู้บริโภคได้รับสารเคมีเข้าไปสะสมในร่างกายและทำลายสุขภาพในเวลาต่อมา ทั้งยังก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนระบบการผลิตจากเกษตรใช้สารเคมี เป็นเกษตรที่มีระบบการผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษ โดยการให้ความรู้ในการปลูกข้าวที่ปลอดภัยตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตามความต้องการของผู้บริโภค

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีสุขอนามัยที่ดีขึ้น

๓. เป้าหมาย

๓.๑ ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษเกษตรกรที่ได้รับมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practice) จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ทุกตำบล

๖. กิจกรรม

- ถ่ายทอดความรู้มาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP ข้าว) แก่เกษตรกร

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ

๒. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษด้วยระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP ข้าว)

๓. ฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรหลักสูตร GAP พืช

๔. ให้คำแนะนำ ติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ปัญหาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๕. สรุปผลและประเมินผล

๙. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒	งบประมาณ	๓,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๓	งบประมาณ	๓,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๔	งบประมาณ	๓,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๕	งบประมาณ	๓,๐๐๐	บาท

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๑๐.๑ เกษตรกรมีความรู้การผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐาน
- ๑๐.๒ ความรู้ด้านการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ
- ๑๐.๓ เกษตรกรผู้ผลิตมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น

โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม โดยภาคการเกษตรเป็นฐานผลิตวัตถุดิบเพื่อใช้เป็นอาหารที่สำคัญและทำให้ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญหรือครัวของโลก โดยส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มีมูลค่า ๑.๑๖ ล้านล้านบาทต่อปี และภาคการเกษตรกรรมของไทยปัจจุบันมีประชากร ๒๒.๗ ล้านคน หรือ ๕.๘ ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ ของประเทศ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ถึงปี ๒๕๕๑ ประชากรภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๑.๘๗ ต่อปี อันเนื่องจากลูกหลานเกษตรกรไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเคลื่อนย้ายสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในเขตเมือง หากปล่อยให้สถานการณ์เป็นเช่นนี้จะเกิดผลกระทบต่อภาวะการผลิตอาหารและความมั่นคงด้านการผลิตอาหารได้ จำเป็นต้องเร่งรัดสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถ แข็งแรง และมีศักยภาพในการแข่งขันในการผลิตทางด้านเกษตรกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนและสืบเปลี่ยนเกษตรกรรุ่นเก่าที่ลดลงเฉลี่ยปีละ ๔๐๐,๐๐๐ คน และเพื่อเป็นบุคลากรที่สำคัญในสาขาเกษตรกรรมต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรไทยรุ่นใหม่ให้มีความแข็งแรงและมีศักยภาพการแข่งขันในการผลิตทางด้านเกษตรกรรม

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ และเชื่อมโยงเครือข่ายในการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เยาวชน เยาวชนเกษตร ยุวเกษตรกร ทายาทเกษตรกร ผู้เริ่มต้นประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทายาทเกษตรกรจากกลุ่มส่งเสริมอาชีพ หรือสถาบันเกษตรกร เช่น กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มสหกรณ์ ฯลฯ โดยแบ่งบุคคลเป้าหมายเพื่อคัดเลือกหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้เหมาะสม คือขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ทายาทเกษตรกร เยาวชน และผู้สนใจทำอาชีพเกษตร จำนวน ๑๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- เกษตรกรรุ่นใหม่จากทุกหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ ตำบล

๖. กิจกรรม

๖.๑ การจัดทำหลักสูตรสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๑๐ คน

๖.๒ การฝึกอบรม

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ คัดเลือกเยาวชนที่มีอายุ ๑๘ – ๔๕ ปี ที่มีความสนใจในอาชีพเกษตรกรรม

๗.๒ จัดอบรมเยาวชนเกษตรกรในศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ตามความต้องการ) ให้เกิดความเชี่ยวชาญ

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒ งบประมาณ ๑,๕๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ ๑,๕๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๔ งบประมาณ ๑,๕๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ งบประมาณ ๑,๕๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรรุ่นใหม่ได้รับความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ และร่วมกันดำเนินกิจกรรมในรูปกลุ่ม/สหกรณ์ และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ครอบครัวให้ดีขึ้น ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการส่งเสริมปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ

๑. หลักการและเหตุผล

พื้นที่ทำการเกษตรในปัจจุบันเป็นดินเสื่อมโทรม โดยเฉพาะดินที่ใช้ในการปลูกข้าว ซึ่งเป็นดินขาดอินทรีย์วัตถุต่ำกว่า ๑.๕% มีการใช้ที่ดินทำการเพาะปลูกติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยไม่ได้เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินให้เหมาะสม การใช้ที่ดินที่ไม่ถูกต้อง ตามหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อให้ดินมีความเหมาะสมในการปลูกพืชและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนแนวทางหนึ่งในการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน คือ การใช้พืชปุ๋ยสด ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพืชตระกูลถั่ว โดยการปลูกและไถกลบก่อนการปลูกพืชหลัก ซึ่งจะเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ ทำให้การดูดซับอาหารของพืชหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงคุณภาพดิน
- ๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรโดยการไม่เผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑๐๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินงาน

- ดำเนินงานในพื้นที่ ๑๐ ตำบล

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์
- ๖.๒ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ๖.๓ การใช้สารชีวภาพเพื่อการปรับปรุงดิน
- ๖.๔ การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดและอินทรีย์วัตถุ

๗. วิธีการดำเนินงาน

จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงคุณภาพดิน ประกอบด้วย

- ๗.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์
- ๗.๒ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ๗.๓ การใช้สารชีวภาพเพื่อการปรับปรุงดิน
- ๗.๔ การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดและอินทรีย์วัตถุ

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๓	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๔	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๕	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรได้รับความรู้การเก็บตัวอย่างดิน และสามารถปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินได้
- ๙.๒ เกษตรกรมีความรู้และสามารถใช้สารชีวภาพและปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดและอินทรีย์วัตถุได้

โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงคุณภาพดิน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปุ๋ยเคมีมีราคาที่สูงขึ้นและเกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้ปุ๋ยเคมีกันมาก ทำให้ดินขาดความร่วนซุย และยังทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง การใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดินจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยฟื้นฟูให้ดินมีสภาพที่เหมาะสมกับการปลูกพืช และเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลกำไรให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยในการผลิต
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
- ๒.๓ เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ จัดงานรณรงค์และจัดทำแปลงสาธิตปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงดิน ปีละ ๑ ครั้ง
- ๓.๒ เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด รายละเอียดไม่เกิน ๑๐ ไร่ จำนวน ๔๐ ราย
- ๓.๓ สนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเศษวัสดุพืชแก่เกษตรกร จำนวน ๓๐ ชุด

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๕.๑ แปลงใหญ่ตำบลวังแดง

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ จัดงานรณรงค์ปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงดิน
- ๖.๒ จัดทำแปลงสาธิตการไถกลบตอซังข้าว
- ๖.๓ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
- ๖.๔ สนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเศษวัสดุพืช

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ จัดงานรณรงค์ให้เกษตรกรปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงดิน
- ๗.๒ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด แก่เกษตรกร รายละเอียดไม่เกิน ๑๐ ไร่
- ๗.๓ จัดทำแปลงสาธิตการไถกลบตอซังข้าวและเศษวัสดุพืชในไร่นาและจัดงานวันสาธิตการไถกลบ
- ๗.๔ สนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเศษวัสดุพืช

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๓	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๔	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๕	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยพืชสดบำรุงดินมากขึ้น
- ๙.๒ เกษตรกรมีความรู้และทักษะการใช้ปุ๋ยอย่างเหมาะสม

โครงการรณรงค์ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

๑. หลักการและเหตุผล

จากวิกฤตหมอกควันปกคลุม และเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กทั่วทุกพื้นที่ จึงเกิดการรณรงค์ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร โดยเน้นให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุน และเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยใช้กลไกของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ร่วมกับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน และเครือข่ายศพก. อื่น ๆ

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเผาเศษวัสดุการเกษตรและมลภาวะสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

๓.๑ จัดงานรณรงค์ไม่เผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา จำนวน ๔ ครั้ง

๓.๒ ประชาสัมพันธ์เรื่องการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- แปลงใหญ่ตำบลวังแดง

๖. กิจกรรม

๖.๑ งานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร

๖.๒ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ จัดงานรณรงค์ไม่เผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

๗.๒ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เดือนละ ๑ ครั้ง

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๔ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรได้รับความรู้ผ่านสื่อวิทยุ/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เดือนละ ๑ ครั้ง

๙.๒ ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

๙.๓ รักษาสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุลระบบนิเวศในชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว รั้วกินได้ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกิดสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้คนส่วนใหญ่ประเทศอยู่บ้าน และจะนำผักใช้ปรุงอาหารให้กับคนในบ้าน ซึ่งเป็นผักที่จัดซื้อจากท้องตลาด ซึ่งผักส่วนใหญ่มีการปนเปื้อนสารเคมี โดยปกติก่อนการปรุง ก็ล้างทำความสะอาดอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถชะล้างสารตกค้างออกได้ทั้งหมด ส่งผลเกิดภาวะความเสี่ยงทางด้านสุขภาพอย่างน่าเป็นห่วงทั้งนี้เนื่องจากบริโภคพืชผักและผลไม้ที่ไม่ปลอดภัยทำให้มีการสะสมสารพิษภายในร่างกายอาจก่อให้เกิดภาวะความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและการเกิดโรคชนิดต่าง ๆ ได้

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการรณรงค์ส่งเสริมในเรื่องการลดละเลิกการใช้สารพิษในการเกษตรแต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงชินกับรูปแบบเดิมโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยทางด้านสุขภาพของผู้บริโภคการปลูกพืช ผักสวนครัวที่ไร้สารพิษตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ผู้บริโภคมีสุขภาพร่างกายที่ดีสมาชิกในครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกันใช้เป็นอาหารในครัวเรือนลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนพึ่งพาตนเองและสามารถดำเนินชีวิตให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ลดความเสี่ยงจากสารเคมีสะสมในร่างกาย เพื่อให้สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง จากการได้รับประทานผักปลอดสารพิษ ในปริมาณที่เพียงพอ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ชุมชนมีความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปลูกผักปลอดสารพิษ

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกร /กลุ่มเกษตรกร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๐ ตำบล

๖. กิจกรรม

๖.๑ ให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๖.๒ สนับสนุนเมล็ดเมล็ดพันธุ์ผักสวนครัว

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๒ มอบเมล็ดเมล็ดพันธุ์ผักสวนครัวเกษตรกร /กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒	งบประมาณ	๗,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๓	งบประมาณ	๗,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๔	งบประมาณ	๗,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๕	งบประมาณ	๗,๐๐๐	บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ คนในชุมชนได้รับประทานผักปลอดสารพิษจากโครงการ และผู้ประกอบการนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับครัวเรือน

๙.๒ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปลูกผักปลอดสารพิษและสามารถปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

๙.๓ เกษตรกรมีทัศนคติและจิตสำนึกที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและการดำเนิน ชีวิตวิถีไทย